Dziś w numerze dodatek: SPORT i KULTURA FIZYCZNA i TYDZIEŃ w RADJO

Poniedziałek, 9 września 1935 - Nr. 208 - Cena 15 gr
(Pismo wychodzi w dniu datowania)

Dzień Pomorski

10 stron
Rok VII

ORAZ WYDAWNICTWA: DZIEŃ BYDGOSKI - DZIEŃ GRUDZIĄDZKI - GAZETA GDAŃSKA - GAZETA MORSKA
DZIEŃ TCZEWSKI - DZIEŃ KUJAWSKI - GAZETA MOGILEŃSKA

Redakcja i Administracja: Toruń, ul. Bydgoska 56. — Telefony redakcyjne: 10-91 ogólny (czynny w dzień i w nocy), 10-92 sekretarz redakcji, 10-93 redaktor naczelny. Telefony administracyjne: 10-94 biuro administracji, 10-95 kierownik administracji, 17-48 filja miejska administracji.
Filja Administracji: Królowej Jadwigi nr. 12/14, wejście od ul. Małe Garbary nr. 2. — Konto czekowe P. K. O. 160-315.

Pierwsze wiadomości o wynikach wczorajszych wyborów

OKRĘG 101 — TORUŃ.

Ślaski 22538;
Rolewski 13122;
Matusiak 15298;
Klimek 15289;
Melerski 4680.

Wybrani zostali **ŚLASKI i MATUSIAK.** (Co do Matusiaka, wyniku nie można jeszcze uważać za ostateczny).

MIASTO TORUŃ.

Uprawnionych do głosowania 32.882 wyborców. Głosowało 17.525 osób, czyli 53,3%. Ważnych głosów oddano 22.063. Otrzymali:
Ślaski 6063;
Rolewski 6008;
Matusiak 6531;
Klimek 1450;
Melerski 2011.

POWIAT TORUŃSKI.

Uprawnionych 29.754, głosowało 13.814. Oddano ważnych głosów 17.942. Otrzymali:
Ślaski 5619;
Rolewski 2705;
Matusiak 4315;
Klimek 4365;
Melerski 938.

POWIAT CHEŁMIŃSKI.

Uprawnionych 25.434, głosowało 11.629. Otrzymali:
Ślaski 7635;
Rolewski 3013;
Matusiak 2225;
Klimek 4227;
Melerski 750.

POWIAT WĄBRZESKI.

Głosowało 39%. Otrzymali głosów:
Ślaski 3293;
Rolewski 1275;
Matusiak 1978;
Klimek 5209;
Melerski 854.

OKRĘG Nr. 102 — G[illegible]DZ.

Uprawnionych 123.355, głosowało 49.760.

Michałowski 22153;
Łangowski 13297;
Marchlewski 14012;
Klatt 5565;
Serożyński 8262;
Kazimierski 5621.

Wybrani zostali **MICHAŁOWSKI i MARCHLEWSKI.**

GRUDZIĄDZ MIASTO.

Uprawnionych 29.380, głosowało 16.054 (59%).
Michałowski 9754;
Łangowski 2357;
Marchlewski 5997;
Klatt 757;
Serożyński 545;
Kazimierski 901.

POWIAT GRUDZIĄDZKI.

Uprawnionych 19.646, głosowało 9.262, ważnych głosów oddano 14.325. Otrzymali:
Michałowski 2684;
Łangowski 2491;
Marchlewski 1991;
Klatt 2978;
Serożyński 1343;
Kamiński 2838.

POWIAT LUBAWSKI.

Wynik ze wszystkich 26 obwodów:
Uprawnionych 25.892, głosowało 7282, kartek nieważnych 1439. Głosów ważnych oddano 10.188. Otrzymali:
Michałowski 2604;
Łangowski 2260;
Marchlewski 1695;
Klatt 387;
Serożyński 2699;
Kazimierski 563.

POWIAT BRODNICKI.

Uprawnionych 28.042, głosowało 9.884 (35,3%), kartek nieważnych 1.679. Otrzymali:
Michałowski 3484;
Łangowski 4027;
Marchlewski 2755;
Klatt 859;
Serożyński 1436;
Kazimierski 650.

OKRĘG 103 — CHOJNICE.

Pruszak 22200;
Lubomski 15824;
Stamm 31212;
Gauza 29165;
Koralewski 11961;
Górski 9139.
Wybrani zostali **STAMM i GAUZA.**

POWIAT CHOJNICKI.

Uprawnionych 37.974, głosowało 20.815 (54,8%), nieważnych kartek 2.300. Otrzymali:
Pruszak 7539;
Lubomski 2799;
Stamm 10944;
Gauza 5285;
Koralewski 1608;
Górski 2134.

POWIAT TCZEWSKI.

Uprawnionych 32.088, głosowało 17.528 (55%). Ważnych głosów 24.138. Otrzymali:
Pruszak 5684;
Lubomski 7405;
Stamm 4602;
Koralewski 2176;
Gauza 3518;
Górski 734.

POWIAT STAROGARDZKI.

Uprawnionych 35.150, głosowało 14.715 (41,7%), głosów ważnych oddano 19.471. Otrzymali:
Pruszak 2173;
Lubomski 2276;
Stamm 6051;
Gauza 3407;
Koralewski 4703;
Górski 861.

POWIAT ŚWIECKI.

Uprawnionych 42.127, głosowało 23.498 (55,6%), nieważnych kartek 3.556, głosów oddano 32.918. Otrzymali:
Pruszak 4730;
Lubomski 2215;
Stamm 4333;
Gauza 14265;
Koralewski 2257;
Górski 1563.

POWIAT SĘPOLEŃSKI.

Uprawnionych 16.423, głosowało 5904, kartek nieważnych 1110. Głosów ważnych 7224. Otrzymali:
Pruszak 1157;
Lubomski 633;
Stamm 3428;
Gauza 778;
Koralewski 8[illegible];
Górski 4[illegible].

POWIAT TUCHOLSKI.

Pruszak 917;
Lubomski 496;
Stamm 1854;
Gauza 1912;
Koralewski 417;
Górski 3419.

OKRĘG 104 — GDYNIA.

Kamiński 18824;
Zarzycki 17598;
Formella 19516;
Tebinka 1274;
Kaleta 4985;
Michalski 17782.

Wybrani zostali **FORMELLA i KAMIŃSKI.**

GDYNIA — MIASTO.

Uprawnionych 40.630, głosowało 17.961. Oddano ważnych głosów 24.687. Otrzymali:
Kamiński 2468;
Dr. Zarzycki 5952;
Formella 3521;
Tebinka 339;
Kaleta 512;
Michalski 11295.

POWIAT KARTUSKI.

Uprawnionych 30.939, głosowało 9.374 (33,3 proc.), kartek nieważnych 1463. Otrzymali:
Kamiński 1794;
Dr. Zarzycki 3825:
Formella 4107;
Tebinka 220;
Kaleta 2417;
Michalski 631.

POWIAT KOŚCIERSKI.

Uprawnionych 25.287, głosowało 13.244 (52,4%), nieważnych kartek 773, głosów oddano 16.535. Otrzymali:
Kamiński 11166;
Dr. Zarzycki 3168;
Formella 1113;
Tebinka 108;
Kaleta 691;
Michalski 289.

POWIAT MORSKI.

Uprawnionych 40.384, głosowało 18.504 (46%), kartek nieważnych 2856. Otrzymali:
Kamiński 3486;
Dr. Zarzycki 4654;
Formella 10675;
Tebinka 607;
Kaleta 1365;
Michalski 5589.

Jak wiadomo, p. Tebinka zrzekł się uprzednio kandydowania, ale mimo tego część wyborców głosowała na niego.

OKRĘG 100 BYDGOSZCZ.

Miasto Bydgoszcz.
Sioda 22472;
Dudziński 12440;
Malicki 6986;
Dankowski 2801;
Faustyniak 4880.

Pow. bydgoski.
Sioda 6731;
Dudziński 6243;
Malicki 1948;
Dankowski 720;
Faustyniak 2760;

Pow. chodzieski.
Sioda 4129;
Dudziński 6137;
Malicki 1096;
Dankowski 5777;
Faustyniak 3540.

Pow. wyrzyski.
Sioda 4321;
Dudziński 5500;
Malicki 5953;
Dankowski 1274;
Faustyniak 1992.

W całym okręgu:
Sioda 37619:
Dudziński 30320;
Malicki 15983;
Dankowski 10572;
Faustyniak 13172.

OKRĘG 1 (WARSZAWA).

Wyniki z 19 okręgów na 54.
Min. Kościałkowski 8042;
Snopczyński 4493;
Sokołowski 2760;
Minkowski 2228.

OKRĘG Nr. 4 — WARSZAWA.

Godz. 3 m. 40. Na 73 obwody głosowania tego okręgu w 69 obwodach otrzymali:
Red. Stpiczyński 14.274;
Jaroszewiczowa 11726;
wicemin. Siedlecki 11998;
Krukowski 5453.

W POZNANIU.

Poznań, 9. 9. (tel. wł.). W Poznaniu, podzielonym na dwa okręgi wyborcze, głosowało 45% wyborców. Wybrani zostali następujący kandydaci Surzyński, Sikorski, Mróz, Głowacki.

Przebieg wyborów na Pomorzu

W TORUNIU

Cały dzień wczorajszy w Toruniu, zrana dżdżysty lub conajmniej pochmurny, upłynął pod znakiem wyborów do Sejmu.

O godz. 9 zrana otwarto więc Biura Wyborcze na całem mieście, do których narazie zwolna zaczęli napływać wyborcy. Do południa frekwencja ich nie była zbyt wielka, dopiero po ukończeniu niedzielnych nabożeństw i opustoszeniu kościołów, ruch się tak znacznie ożywił, że w wielu lokalach wyborczych tworzyły się ogonki pragnących oddać swój głos.

Nastrój w całem mieście naogół był zupełnie spoko[illegible] nigdzie nie zanotowana przed lokalami wyborczemi agitacji ze strony opozycji. To też podkreślić należy, iż żadnych zajść nie było.

Na mniej znaczną frekwencję przed południem wpłynąć musiała bezwzględnie do pewnego stopnia i pogoda, mianowicie deszcz ulewny, który z małemi przerwami od wczesnego rana powtarzał się do godziny 16.

Największy jednak, pomimo niesprzyjających warunków, napływ głosujących do Biur Wyborczych był na Rudaku i w Podgórzu.

Tutaj oczekiwano swej kolejki dość długo nietylko w lokalach, ale nawet w długich szeregach przed biurem.

(Ciąg dalszy na stronie 2-giej).

(Ciąg dalszy ze strony 1-ej).

Wśród głosujących zauważyć można było również wielu takich, którzy powodowani poczuciem obowiązku obywatelskiego, bez względu na warunki zdrowia lub inne wrogie okoliczności stawiali się u urny, by złożyć kartkę wyborczą.

Najwięcej wyborców zgłaszało się w godzinach popołudniowych, między 15 a 19, poczem ruch w lokalach wyborczych nieco osłabł i zgłaszały się tam niedobitki, to jest ci, którym nie pozwoliły przybyć wcześniej okoliczności, zwłaszcza warunki pracy, jako to zajęci w wydziale ruchu na kolei lub w tramwajach.

NA PROWINCJI

Z terenu województwa Pomorskiego nadeszły wiadomości bądź takie same, bądź podobne. W godzinach popołudniowych frekwencja wzmogła się szczególnie w miastach.

W powiecie chełmińskim znaczny udział w głosowaniu wzięła mniejszość niemiecka.

W Pelplinie głosował J. E. ks. biskup djecezji chełmińskiej Okoniewski wraz z całą kurją biskupią.

Nigdzie na całym obszarze województwa spokoju nie zakłócono.

Burza na Bałtyku trwająca od samego rana, narazie odciągnęła rybaków do ratowania tych, co wypłynęli na morze oraz chronienia sprzętu rybackiego, co wpłynęło na osłabienie frekwencji w powiecie morskim.

Z NIEDZIELI WYBORCZEJ W BYDGOSZCZY.

Akt głosowania do Sejmu odbył się w Bydgoszczy wśród nastroju powagi i zrozumienia doniosłości chwili. Jakże dziwnie różnił się ten dzień od głosowań poprzednich, od rozagitowanych wyborów, dokonywanych chociażby jeszcze pięć lat temu. Zgodnie z myślą przewodnią nowej Konstytucji i ordynacji wyborczej, zgodnie z życzeniami i zarządzeniami naszych władz państwowych, głosowanie do Sejmu nie było wiecem, na którym poszczególne grupy społeczne miotały się w oczach opinji publicznej cywilizowanego świata, walcząc zażarcie o każdy głos i mandacik, lecz raczej ważnem posunięciem cennej figury na szachownicy naszego życia państwowego, posunięciem, którego wypadkowa jest dobrem Państwa, dobrem wszystkich jego obywateli.

Głosowanie w 45 bydgoskich obwodach, na jakie miasto zostało podzielone rozpoczęło się o godz. 9 przy średniej frekwencji głosujących, która zmniejszyła się nieco w porze obiadowej, by w godzinach popołudniowych i nadwieczornych znacznie wzrosnąć. Racjonalne rozmieszczenie lokali wyborczych przyczyniło się do usprawnienia głosowania. Przez cały czas trwania wyborów w lokalach urzędowały obwodowe komisje wyborcze. Porządek przed lokalami utrzymywała specjalna straż obywatelska.

W ciągu całego dnia wybory odbywały się w niezmąconej żadnym poważniejszym wypadkiem atmosferze spokoju.

W INNYCH OŚRODKACH BYDGOSKIEGO OKRĘGU.

Według otrzymywanych relacyj z dalszych ośrodków okręgu nr. 100 — w innych miejscowościach dał się zauważyć taki sam pozytywny nastrój, jak w Bydgoszczy.

Żadnych ekscesów anty-wyborczych, tak dobrze nam znanych z dawniejszych lat w powiecie bydgoskim nie zanotowano. Jedynie w kilku miejscowościach powiatu w godzinach rannych wysłannicy opozycyjni usiłowali rozrzucać nielegalnie ulotki, nawołujące do bojkotu wyborów, jednak wichrzyciele zostali przez organy władz bezpieczeństwa usunięci.

W POWIECIE BYDGOSKIM.

Podobnie jak w mieście — w poszczególnych ośrodkach powiatu dzień wyborczy upłynął pod znakiem powagi. Ze względu na rozległy teren obwodów powiatowych frekwencja głosujących dała się zaznaczyć dopiero w godzinach południowych — po powrocie z nabożeństw i późniejszych. Napływ głosujących zakończył się jednak wcześniej, niż w mieście.

W GDYNI

Według ostatnich obliczeń frekwencja głosujących w 27 obwodach m. Gdyni wynosiła 50%.

Na wysokość frekwencji znaczny wpływ miała zła pogoda. W ciągu dnia padał deszcz, który szczególnie na przedmieściach zatrzymał w domu pewną ilość uprawnionych do głosowania.

NA WYBRZEŻU.

Chłodna i deszczowa pogoda dała się we znaki zwłaszcza mieszkańcom wybrzeża. W powiecie morskim rybacy tylko z trudnością pójść mogli do urny, gdyż pilnować musieli sieci zagrożonych wskutek silnej burzy.

Pomimo to frekwencja głosujących była duża zwłaszcza w miastach.

Zwraca uwagę znaczny udział kobiet.

W całym kraju

W WARSZAWIE

Warszawa, 8. 9. (PAT.) Wybory nie zostały dotychczas zakłócone żadnemi poważniejszemi incydentami. Jedynie w kilku miejscach w okolicy placu Grzybowskiego na Twardej i Nalewkach nieliczne grupy komunistyczne usiłowały bez powodzenia zorganizować demonstrację, przyczem dokonano napadu na członka jednej z komisyj obwodowych. Na mieście rozrzucono szereg ulotek. Największe zainteresowanie zaznaczyło się w okręgu wyborczym 1-szym i 5-tym. Zarysowuje się liczny udział kobiet w głosowaniu. Na terenie województwa warszawskiego przebieg wyborów naogół nie zakłócony. Tylko w powiecie skierniewickim dokonano napadu na lokal jednej z komisyj obwodowych. W Radzyminie i Wołominie członkowie Stron. Narod. rozrzucali ulotki, wzywające do bojkotu wyborów. W Kamieńczyku (powiat radzymiński) skonfiskowano bojkotowe ulotki komunistyczne. Ulewny deszcz, padający od rana, który wpływa na osłabienie frekwencji, osłabił również agitację bojkotową. Po południu deszcz ustał i frekwencja wzrosła.

WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE

Łódź, 8. 9. (PAT.) W całem województwie wybory odbywały się w ulewny deszcz. Członkowie Stron. Narod. i komuniści a słabiej PPS. i Stron. Lud. prowadziło w szeregu miejscowościach agitację bojkotową. W powiecie łaskim aresztowano 5 członków Stron. Narod., którzy usiłowali powstrzymać siłą wyborców, wchodzących do lokalu komisji obwodowej. W Bełhatowie zatrzymani zostali za to samo czterej komuniści. Po południu deszcz chwilowo ustał. W Lublinie przebieg wyborów spokojny Zajść nie było. W samym Lublinie stounkowo silniejsze zainteresowanie. Frkwencja w godzinach popołudniowych wzrasta.

NA ŚLĄSKU.

Katowice, 8. 9. (PAT). Zaintereowanie wyborami w godzinach popołulniowych było znacznie większe niż w przedpołudniowych. Zdarzyły się liczne wypadki dowożenia chorych do urn wyborczych. Zaobserwowano dość zniczny udział w wyborach ludności niemieckiej. Spokoju nie zakłócono. Frekwencja duża.

NA WILEŃSZCZYŹNIE.

Wilno, 8. 9. (PAT). Od godz. 12 w nocy w sobotę padał deszcz. Zainteresowanie wyborami było dość duże. Rozrzucono szereg ulotek agitacyjnych. Najmocniejsza agitacja odbywała się na rywalizujące kandydatury redaktorów Maćkiewicza i Okulicza. W powiecie wileńsko-trockim jako najpopularniejsze zarysowują się kandydatury generała Żeligowskiego i p. Janiny Prystorowej. Największe ożywienie wyborami zaznacza się poza miastem na terenie powiatu wileńskiego.

Ekscesy bojówek endeckich
w Skierniewicach i w Bydgoszczy

Warszawa, 8. 9. (PAT). Na całym terenie Rzplitej wybory odbyły się w spokoju z **wyjątkiem paru miejscowości w województwie warszawskiem i poznańskiem,** gdzie doszło do poważniejszych ekscesów, wywołanych przez **młodych Stronnictwa Narod. i wywrotowców.** Na terenie, który obejmuje komisja obwodowa w **Kowiesiach, pow. skierniewickiego,** przybyło z Warszawy 6 ludzi, którzy udali się do członka Stron. Narod. niejakiego Gąszczkiewicza. **Zebrano kilkunastu miejscowych ludzi i razem dokonano napadu na lokal komisji, niszcząc przytem połączenie telefoniczne Mszczonów—Rawa.** Komendant posterunku zaalarmował Starostwo, skąd przybył komendant powiatowy P. P. i zastępca starosty z trzema posterunkowymi. Ponieważ grupa napastników, składająca się 30 osób była uzbrojona, natychmiast **przystąpiono do aresztowania prowodyrów.** Kiedy jeden z zatrzymanych zaczął uciekać i na wezwanie nie zatrzymał się, **posterunkowy użył broni palnej.** Ranny, którym okazał się niejaki Mrówczyński, **zmarł w drodze do szpitala. Aresztowano 15 ludzi.** Uszkodzenie telefonu naprawiono. **W Skierniewicach policja rozproszyła grupę 60 młodych Stron. Narod.,** którzy wyszli na rynek w celu demolowania lokali komisyj obwodowych. **Aresztowano 4 z pośród nich.** Kiedy pozostali zebrali się ponownie za miastem, udali się jednocześnie w kierunku gminy Dolek, wówczas **aresztowano 20 z pośród nich.** Zarówno w **Kowiesiach jak i Skierniewicach panuje obecnie zupełny spokój.**

W Wiktorówku powiatu wyrzyskie- (województwo poznańskie) uzbrojona bojówka Stron. Narodow. napadła na lokal wyborczy. Po wyłamaniu drzwi napastnicy zniszczyli akta wyborcze i zdemolowali lokal. Wysłany z Łobżenicy patrol przyjęty został strzałami. Raniono dwie osoby. Aresztowano 14 osób.

W Dźwierznie tegoż powiatu grupa kilkunastu zwolenników Stron. Narodowego wtargnęła do lokalu wyborczego i zniszczyła urnę oraz listę głosujących. Grupa napastników udała się następnie do Ferdynandowa, gdzie również zniszczono urnę i akta wyborcze. Również w Buchowie powiat wyrzyski inna grupa tego stronnictwa napadła po południu na lokal wyborczy. Lokal zdemolowano. Akta wyborcze zniszczono. Dwóch strażników lokalu wyborcz. zostało ranionych. Podczas przeprowadzania osób aresztowanych w Wiktorówku konwój napadnięty został przez uzbrojonych napastników, — członków bojówki Stron. Narod. W wyniku strzałów dwie osoby zostały ciężko ranne a następnie zmarły w szpitalu. Pozatem w Środzie w jednym z lokalów rozbito flaszkę z płynem cuchnącym a w Bydgoszczy rzucono dwie petardy. W kilkunastu miejscowościach udaremniono manifestacje i wywieszanie transparentów. Przed lokalem obwodowej komisji wyborczej, mieszczącej się w gmachu szkoły w Brzeźnicy powiatu koneckiego (województwo kieleckie) niewykryty sprawca rzucił ładunek wybuchowy, który eksplodował, powodując zniszczenie szyb w oknach. Wypadku z ludźmi nie było. Dochodzenia w toku.

Nadużywanie kazalnicy do agitacji

W powiecie sępoleńskim we wsi Sypniewo proboszcz miejscowej parafji ks. Grabowski posunął do tego stopnia swą zaciekłość, że wbrew kategorycznym wskazaniom władz kościelnych użył ambony do agitacji przedwyborczej.

Mianowicie w krasomówczym swym ferworze nietylko podał w wątpliwość autentyczność zarządzeń i wskazań udzielanych wiernym ostatnio w związku z wyborami przez księży biskupów, ale wręcz oświadczył, jakoby pismo odręczne J. E. ks. biskupa chełmińskiego dr. Stanisława Okoniewskiego do diecezjan o obowiązku uczestniczenia w wyborach a zamieszczone w naszych wydaniach piątkowem i sobotnio-niedzielnem, było sfałszowane, gdyż on mianowicie ks. Grabowski ani ks. dziekan nic o niem nie wiedzą, bo go nie otrzymali.

Podobne metody nadużywania ambony dla celów politycznych wobec wyraźnych wskazań wyższej władzy duchownej będą zapewne pozostawione bez właściwych konsekwencyj.

Ostre wystąpienie Goeringa przeciw Litwie

Królewiec, 8. 9. (tel. wł.) Min. gen. Goering, który bawił w niedzielę w Królewcu wygłosił obszerne przemówienie, którego ostrze wymierzone było przeciw Litwie. Zastrzegając się, że rząd Rzeszy nie ma zamiaru mieszania się do wewnętrznych stosunków innego państwa, premjer pruski żądał przestrzegania statutu kłajpedzkiego, gwarantującego Niemcom kłajpedzkim autonomję i utrzymywanie kulturalnej łączności z narodem niemieckim w Rzeszy.

Dramatyczna tułaczka polskiego yachtu
Załogę wyratował koło Piławy statek niemiecki

Królewiec, 8. 9. (PAT.) Niemiecki statek strażniczy z Piławy spotkał dn. 6 bm. na pełnem morzu **yacht polski „Bega“,** który z powodu uszkodzenia żagla przez burzę **błąkał się od wtorku po morzu.** Załoga w liczbie 4 osób, która znajdowała się w stanie **zupełnego wyczerpania,** została przez Niemców **wyratowana** i odstawiona pod opiekę konsulatu generalnego Rzplitej w Królewcu. Uszkodzony yacht, należący do **koła Ligi Morskiej we Lwowie,** znajduje się w Piławie.

Chłopiec pogryziony przez niedźwiedzia
Wypadek podczas transportu cyrku „Korona“

Łuck, 8. 9. (PAT.) W czasie transportu koleją cyrku „Korona“ **wypadły przed stacją Kiwerce klatki z niedźwiedziem i lamą.** Wskutek upadku **lama została zabita, niedźwiedź natomiast ocalał i pomimo rozbicia klatki nie odchodził od niej.**

Na miejscu wypadku zebrał się tłum. Podrażniony niedźwiedź **rzucił się i dotkliwie pogryzł chłopca Zygmunta Henryka,** którego w stanie ciężkim przewieziono do szpitala w Łucku. Zawiadomiona dyrekcja cyrku wysłała na miejsce ludzi, którzy **zabrali niedźwiedzia do Kiwerc.**

Samolotem do Genewy
odleciał z Londynu angielski minister spraw zagranicznych

Londyn, 8. 9. (PAT.) Sir Samuel Hoare wyleciał samolotem do Genewy, oświadczając na lotnisku: **Uczynię wszystko możliwe dla sprawy pokoju. Cieszę się, że będę pracował z Lavalem, którego dotychczas nie miałem okazji poznać.**

Rzeki górskie wzbierają
Od trzech dni pada deszcz

Kraków, 8. 9. (PAT). Na terenie województwa krakowskiego pada od trzech dni deszcz. Rzeki górskie nieznacznie wezbrały, jedynie Soła grozi wylewem. Powołano do życia komitet powodziowy na terenie zagrożonym. W górach deszcze padają bez przerwy. Nastąpiło znaczne obniżenie temperatury.

Kielce, 8. 9. (PAT). Wskutek długotrwałych i ulewnych deszczów wszystkie rzeki na terenie województwa kieleckiego znacznie wezbrały. Narazie nie zachodzi obawa powodzi.

„MORZE I RADJO — DWA OKNA NA ŚWIAT“.

Przygotowania do przyjęcia w Gdyni MS „Piłsudski"

W związku z przybyciem do Gdyni M/S „Piłsudski", udało się nam uzyskać garść szczegółów, odnoszących się do uroczystości przyjęcia statku.

Według opracowanego obecnie programu M/S „Piłsudski" przybędzie do portu gdyńskiego dnia 12 bm. w godzinach porannych. W dniu tym nie będzie żadnej uroczystości, oprócz dekoracji gmachu dworca i powitania statku przez orkiestrę reprezentacyjną Marynarki Wojennej.

We czwartek, dnia 12 bm. Dworzec Morski, dla szerszej publiczności będzie zamknięty. Wstęp będą mieli tylko nieliczni przedstawiciele władz, urzędów i prasy, którym biuro „Linji Gdynia — Ameryka" wyda specjalne legitymacje.

Jedyną grupą, jaka będzie dopuszczona na pokład statku, będzie 60 ekspedytorów czechosłowackich, którzy w dniu tym przybędą z wycieczką do Gdyni.

W piątek, dnia 13 bm. wskutek porządkowania statku, oraz przygotowania go do sobotniej uroczystości, wstęp na statek będzie dla wszystkich zamknięty.

W sobotę rano przybędzie z Warszawy specjalny pociąg, którym na uroczystość poświęcenia bandery przyjadą przedstawiciele Rządu, goście Ministerstwa Przemysłu i Handlu jak również goście dyrekcji „Linij Żeglugowych Gdynia — Ameryka".

Od godz. 7,30 do godz. 9 przybywać będą grupami szkoły i organizacje gdyńskie, jakoteż publiczność niezorganizowana.

Dla szkół i organizacyj przeznaczono miejsce na molo pasażerskiem, wzdłuż magazynów „Warty". Publiczność niezrzeszona zaś ustawi się wzdłuż nadbrzeża pilotowego obok Kapitanatu Portu.

Wstęp na Dworzec będą miały tylko osoby zaproszone, posiadające specjalne legitymacje. Goście zaproszeni przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu, oraz Linję (zaproszenia białe i zielone) zbiorą się w sali odpraw celnych.

O godz. 9,15 odbędzie się powitanie przedstawicieli Rządu, którzy specjalnym pociągiem przyjadą wprost na Dworzec Morski.

Po wejściu władz na pokład nowego statku, rozpocznie się msza św., a po jej zakończeniu nastąpi poświęcenie bandery i przemówienia.

W dalszym ciągu program przewiduje zwiedzanie statku przez dostojników państwowych, które trwać będzie do godziny 15-tej.

O godz. 15,30 dobije do nadbrzeża jeden ze statków „Żeglugi Polskiej", którym reprezentanci Rządu, oraz część zaproszonych gości uda się na zwiedzenie portu.

W sobotę wieczorem pociąg specjalny wraz z przedstawicielami władz wyruszy w drogę powrotną do Warszawy.

Nadmienić należy, iż wobec krótkiego postoju M/S „Piłsudski" w porcie gdyńskim oraz wspomnianej wyżej uroczystości, zwiedzanie statku dla szerszej publiczności będzie niedostępne.

Istnieje jednak możliwość, iż w sobotę między godzinami 15 a 16, nieliczne wycieczki i zorganizowane grupy, będą mogły dostać się na statek, celem powierzchownego zwiedzenia go.

Dopuszczenie publiczności do dokładniejszego zwiedzania nowego statku, będzie możliwe dopiero podczas następnych rejsów, oraz jego postojów w macierzystym porcie.

Włosi opuszczają posiedzenie Rady Ligi

Sensację wywołało w Genewie opuszczenie przez delegację włoską posiedzenia Rady Ligi Narodów w chwili, kiedy przedstawiciel Abisynji, prof. Jesc odpowiadał na oskarżenia włoskie.

Fundusz Obrony Morskiej

W dniu 4 września r. b. w gotówce i papierach wartościowych było

zł. 3.232.364,06

Stan w obligacjach Pożyczki Narodowej wykazany jest do dnia 28 sierpnia 35 r.

Z ostatnich wpłat na uwagę zasługują następujące:

1. Oddział L. M. K. — Ostrowiec Kielecki — zł. 1.987,65,
2. Sekcja Mar. Wojen. w Skierniewicach — zł. 1.400,—,
3. Sekcja Mar. Wojen. — Biała Podlaska — zł. 1.100,—,
4. **Sekcja Mar. Wojen. — Toruń — zł. 1.180,—.**

Olbrzym lotniczy z Ameryki przybył już do Warszawy

W dniu 7 bm. o godz. 13 wylądował na lotnisku na Okęciu samolot typu **Douglas D. C. 2, zakupiony przez P. L. L. „Lot".** Na lotnisko przybyli przedstawiciele władz lotniczych na czele z zastępcą dyrektora departamentu lotnictwa cywilnego w min. komunikacji płk. Domesem, liczni oficerowie lotnictwa oraz przedstawiciele prasy. Samolot po zatoczeniu kilku kół nad lotniskiem osiadł lekko na ziemi.

Aparat typu Douglas D. C. 2 jest to dolnopłat wykonany całkowicie z metalu, wyposażony w 2 silniki o 750 KM. Aerodynamiczny kształt maszyny i chowane w locie podwozie pozwalają na rozwijanie wielkiej szybkości. **Wielka kabina pasażerska, urządzona z komfortem, mieści 14 wygodnych foteli,** które są w ten sposób skonstruowane, że można na nich siedzieć i leżeć w dowolnej pozycji. Ściany i podłoga wyłożone są specjalną masą izolacyjną, głuszącą warkot silnika. Za kajutą pasażerską mieści się **umywalnia i bufet,** wyposażony w elektryczną lodownię. Za kabiną pilota znajduje się pomieszczenie na aparaty radjowe, za kabiną pasażerską zaś — przedziały na bagaż, towary i pocztę.

Po obejrzeniu samolotu przez zaproszonych gości odbyło się kilka lotów nad Warszawą.

Dostawy włókiennicze dla Włoch

Jak się dowiadujemy, wiadomości, jakoby zawarte już zostały umowy między importerami włoskimi, a firmami polskiemi na dostawę 300.000 koców, wielkiej ilości konserw i innych artykułów, nie są ścisłe. Sprawa tych dostaw znajduje się obecnie w stadjum rokowań między reprezentacjami firm włoskich a przemysłem włókienniczym łódzkim. Pertraktacje dotyczą w pierwszym rzędzie dostaw koców wełnianych dla armji włoskiej. Koce te miałyby być wykonane z mieszanki wełny ze sztuczną wełną ze szmat.

Decydujące rozmowy nastąpią w najbliższych dniach po wykonaniu próbnych wzorów i przedłożeniu kalkulacji. W dostawach zainteresowane są firmy łódzkie i białostockie, przyczem odbiorcy włoscy kładą wielki nacisk na szybką dostawę koców. W toku wstępnych rokowań ze strony włoskiej wyrażono nawet życzenie zakupienia koców jakie przemysł włókienniczy posiada na składzie. Wartość tej tranzakcji obliczana jest w przybliżeniu narazie na 2 i pół miljona złotych.

Ziemia z 1.580 miejsc historycznych na Sowińcu

Delegacje Polaków, przybywające do Krakowa z różnych stron świata dla złożenia hołdu pamięci Marszałka Piłsudskiego, **przywiozły dotychczas na Sowiniec ziemię z 1.580 miejscowości historycznych.**

Ziemię tę przywieziono do Krakowa w woreczkach, kasetkach, oraz w przeszło 1000 artystycznie wykonanych urnach, które składane są w gmachu Oleandrów Krakowskich.

Po ukończonej budowie kopca wszystkie urny złożone zostaną w specjalnem pomieszczeniu na Sowińcu.

Przed wielkiemi uroczystościami w Ustjanowej

Przygotowania do pierwszych polskich zawodów szybowcowych, które odbędą się na terenach Ustjanowej, są już w pełnym toku. **Uroczyste otwarcie zawodów nastąpi w dniu 22 bm.** Zawody i pokazy trwać będą do dnia 6 października r. b. W ciągu pierwszych czterech dni odbywać się będzie konkurs modeli latających, zorganizowany przez L. O. P. P. Uczestnicy zawodów w liczbie około 100 osób umieszczeni zostaną w specjalnym obozie w namiotach.

W dniu 29 bm. odbędzie się zlot gwiaździsty do Ustjanowej, połączony z uroczystem otwarciem nowego lotniska. W dniu 6 października odbędzie się **zjazd gwiaździsty samochodów,** organizowany przez Małopolski Klub Automobilowy, oraz szereg pokazów i uroczyste zakończenie zawodów. Szczególnie ciekawy będzie porównawczy pokaz jednoczesnej akrobacji szybowca i samolotu.

Liga Popierania Turystyki organizuje na 6 października szereg pokazów i uroczyste zakończenie zawodów. Szczególnie ciekawy będzie porównawczy pokaz jednoczesnej akrobacji szybowca i samolotu.

Liga Popierania Turystyki organizuje na 6 października szereg pociągów popularnych do Ustjanowej, które wyruszą z Warszawy, Katowic, Krakowa, Lwowa i Przemyśla.

Uroczyste otwarcie wystawy drogowej w Warszawie

W sobotę, 7 bm., odbyło się w Warszawie uroczyste otwarcie Wystawy Drogowej, zorganizowanej przez Ligę Drogową na terenach Politechniki

Ceremonji otwarcia Wystawy dokonał Pan Prezydent Rzeczypospolitej, powitany u wejścia przez prezydjum Ligi Drogowej z prezesem rady głównej wiceministrem Bobkowskim.

Na całość Wystawy Drogowej złożył się szereg nader interesujących eksponatów, wśród których wyróżniały się próbne odcinki dróg, wykonane z różnych materjałów nawierzchniowych, dalej piękny pawilon przemysłu naftowego z hasłem „Bez nafty niema motoryzacji", pod którym to napisem widnieje inny, głoszący, że „Bez motoryzacji niema nafty". Zwraca uwagę znaczny udział niemieckiego przemysłu drogowego, który wystawił kilkanaście maszyn służących do budowy dróg.

Dwa największe statki świata
nigdy nie spotkają się ani w portach, ani na Oceanie

Podczas bankietu wydanego w Southamptonie na pokładzie wspaniałego statku francuskiego „Normandie", dla przedstawicieli kierowniczych kół żeglugowych angielskich i francuskich, minister sir Runciman oświadczył w swem przemówieniu, że po uruchomieniu linjowca „Queen Mary", będzie on w ten sposób eksploatowany, że nigdy nie spotka się z „Normandie".

Gdy jeden z olbrzymów będzie na europejskim końcu podróży, drugi będzie na amerykańskim, lub odwrotnie. O spotkaniu się w drodze również nie może być mowy, gdyż trasa kursów wschodniego i zachodniego różni się bardzo znacznie.

Oświadczenie min. Runcimana kryje w sobie przyznanie uzgodnienia planów eksploatacji obu statków, gdyż wbrew pogłoskom, na budowę jeszcze jednego statku typu „Queen Mary" w Anglji się **nie zanosi.**

Mauzoleum cesarza Menelika

Na miejscu dawnego pałacu Gilei — rezydencji cesarzy abisyńskich — wznosi się mauzoleum cesarza Menelika.

Wakanse w sądownictwie

Ministerstwo sprawiedliwości ogłosiło urzędowo wykaz wakansów w sądownictwie. Obecnie wakuje 12 stanowisk sędziów okręgowych, z tego po 2 w Katowicach, Lwowie i Stanisławowie, oraz po 1 w Cieszynie, Sanoku (wydział zam.), Krakowie, Łodzi (wydział kar.), Piotrkowskie (wydział kar.) i Warszawie (wydział cyw.). Ponadto wakuje 5 stanowisk sędziów grodzkich (2 w Mińsku Mazowieckim, oraz po 1 **w Gdyni,** Skierniewicach i Żyrardowie), 2 stanowiska kierowników sądów grodzkich (w Siedlcach i Stanisławowie), oraz 2 stanowiska okręgowych sędziów śledczych (w Siedlcach i Głębokiem).

Konferencja lotnicza państw bałtyckich i bałkańskich

W dniach 9 i 10 bm. odbędzie się w Warszawie konferencja lotnicza państw bałtyckich i bałkańskich, poświęcona omówieniu spraw radjowych i metereologicznych.

W konferencji wezmą udział przedstawiciele władz lotniczych Estonji, **Łotwy,** Polski Rumunji, **Bułgarji i Grecji.**

Tydzień w radjo

Jaki radjoodbiornik jest najlepszy?

W dzisiejszym stanie rozwoju radjotechniki można zadać sobie pytanie, jak powinien wyglądać najlepszy odbiornik i czego od takiego odbiornika należy wymagać. Odpowiedź na to pytanie jest zależna od bardzo wielu czynników, które są silnie ze sobą powiązane. Zakładając, że jakość stacyj nadawczych osiągnęła obecnie pewno dodatnie maximum, będziemy rozpatrywać to zagadnienie tylko ze względu na jakość odbiornika.

SELEKTYWNOŚĆ.

Czynnikiem, wpływającym bardzo wybitnie na jakość odbiornika, jest selektywność. Kwestja selektywności została w ostatnich latach bardzo szczegółowo opracowana. Wymóg selektywności polega na tem, aby przy odbiorze stacje o zbliżonej długości fal nie przeszkadzały sobie wzajemnie. W nowoczesnych odbiornikach służy do tego celu filtr wstęgowy, który ma za zadanie zwiększenie ostrości odbioru. Reguluje się go odpowiednio do mocy odbieranych stacyj nadawczych, co ma wielkie znaczenie zwłaszcza przy odbiorze stacyj o zbliżonej długości fali do stacji lokalnej, która z reguły je zagłusza ze względu na swe bliskie położenie. Odpowiedni zatem filtr wstęgowy, jakiego wymaga nowoczesny radjodbiornik, jest jednym z niezbędnych warunków dobrego odbioru. Należy przytem zaznaczyć, że najnowsze modele radjoaparatów zaopatrzone są w t. zw. automatyczną regulację strojenia, dzięki której filtr wstęgowy zostaje samorzutnie odpowiednio nastawiony w zależności od długości fali i mocy odbieranej stacji.

CZUŁOŚĆ RADJOAPARATU.

Czułość aparatu stanowi również ważny czynnik, mający wpływ na odbiór. Jednak zbyt czuły aparat silnie reaguje na rozmaite go rodzaju przeszkody. Jedną z takich przeszkód jest szum prądu .w lampach, a pozatem cały szereg szmerów innego pochodzenia. Usunąć je — jest zadaniem dobrego radjoodbiornika. Zastrzec się przytem należy, że o wiele trudniej jest je usunąć przy odbiorze stacyj o długości fali od 1 m. do 1000 m., w związku z tem, występuje zagadnienie, jaki odbiornik spełnia lepiej to zadanie: odbiornik zwykły, czy superheterodyna? Na to mamy tylko jedną odpowiedź: zarówno superheterodyna, jak i zwykły odbiornik, mają swoje zalety i wady; zwykły odbiornik bowiem, chociaż nie jest tak selektywny, jak superheterodyna, odbiera jednak o wiele czyściej. Kwestja zastosowania jednego, czy drugiego typu sprowadza się ostatecznie wyłącznie do kwestji kosztów budowy odbiornika, bowiem zwykły odbiornik można uselektywnić przez użycie filtru wstęgowego, a przy budowie superheterodyny można zastosować urządzenia, wywołujące zanik szmerów.

JAKOŚĆ TONU.

Jeśli chodzi o ton, to rozumie się samo przez się, że decydującą rolę odgrywa tu głośnik. Ostatnio przeprowadzono w tej dziedzinie następujący eksperyment: ponieważ ogólnie wiadomo, że głośnik przystosowuje się albo do niskiej, albo też do wysokiej częstotliwości drgań, w głównem laboratorjum Simensa w Niemczech przeprowadzono próby użycia owych głośników do jednego aparatu, co dało nadzwyczajne rezultaty. Widoczną jest jednak rzeczą, że pomysł ten nie znajdzie praktycznego zastosowania. Dobry, dynamiczny, a jeżeli nie liczyć się kosztami, to i elektrodynamiczny głośnik — spełni to zadanie należycie, ma on bowiem głęboki ton, oddając jednocześnie bez zarzutu każdy dźwięk i modulując pięknie timbre głosu.

INNE WYMOGI I ICH KRYTYKA.

Omówienie powyższych kwestyj nie jest jednoznaczne z wyczerpaniem wszystkich życzeń, jeśli chodzi o dobry odbiornik. Moglibyśmy zacytować jeszcze całą ich serję aż do t. zw. optycznej regulacji strojenia włącznie. W myśl zasady „niema granicy doskonałości", moglibyśmy ciągle odbiornik nasz ulepszać, zastosowując w nim te, czy inne nowe zdobycze radjotechniki. Jeżeli poprzestaliśmy tylko na wymienionych przez nas wymogach, to kierowaliśmy się tem, że: 1) kwestje, przez nas poruszone, są zasadnicze i 2) nie napotkają przeszkód w postaci kosztów przy ich realizowaniu. Istnieje pozatem cały szereg innych ulepszeń — tego negować nie można. Nie wiemy jednak, czy wydatek opłacałby się, aparat bowiem, spełniający warunki, o których wyżej była mowa, da nam przy odbiorze pełną satysfakcję.

Nowy program rolniczy Polskiego Radja

Najtrudniejszem zagadnieniem programowem w Radjo jest niewątpliwie wzajemne ustosunkowanie programu przeznaczonego dla wszystkich i tylko dla niektórych. Rozdźwięk między ideałem a praktyką jest w tym punkcie programu radjowego bardzo wyraźny.

Program radjowy jest niewątpliwie programem dla wszystkich. Ale właśnie dlatego musi od czasu do czasu dawać audycje przeznaczone dla niektórych, w tym wypadku dla rolników. Inna rzecz, że dając te pogadanki, może wybierać różne sposoby, od których w różnym stopniu będzie zależeć procent niezadowolenia słuchaczy, niezainteresowanych bezpośrednio tematem fachowym.

Radjo zdaje sobie dokładnie sprawę z trudności programowych na tym odcinku. Postanowiło te trudności z całą energją przewalczyć, nie rezygnując ani z ideału programu uniwersalnego, ani z praktyki programu dla poszczególnych grup słuchaczy. Zapoczątkowano politykę, która upowszechni niewątpliwie program rolniczy, nadawany przez Polskie Radjo.

Nowa polityka wejdzie w życie w sezonie jesienno - zimowym Polskiego Radja. Celem jej będzie udostępnienie w stopniu możliwie najdoskonalszym, każdej minuty programu w równej mierze tak wsi jak i miasta. Nożyce programu, które powodowały daleko idącą rozbieżność między audycjami, przeznaczonemi dla wsi, a temi które były przeznaczone dla miasta, zwęża się ku ogólnemu pożytkowi.

Wieś potrzebuje dydaktyki, a miasto potrzebuje rozrywki. Radjo chce służyć obu celom, ale służyć w poczuciu społecznej odpowiedzialności. A odpowiedzialność ta nakazuje, nie rzucanie przepaści między zainteresowania słuchacza wiejskiego a zainteresowania słuchacza miejskiego, lecz przeciwnie, rzucanie pomostu porozumienia lub wzajemnego zrozumienia roli obu odłamów ludności naszego kraju.

Zbliżyć wieś do miasta, zaznajomić słuchacza miejskiego z życiem wsi, tak odrębnem, tak pełnem trudności, tak nieznanem — oto jeden cel nowego programu. Drugi — to zbliżyć miasto do wsi, pokazać czem są w życiu ekonomicznem wsi miasta, jako odbiorcy wytworów pracy rolnika, czem w życiu artystycznem jest dzisiaj pieśń ludowa, czem w życiu państwowem jest uświadomiony mieszkaniec wsi.

Nie czas jeszcze mówić o konkretnych planach poszczególnych audycyj. Odpowiednie wydziały Polskiego Radja pracują silnie nad niemi aby z początkiem nowego sezonu realizować je już w praktyce. Można tylko powiedzieć, że utrzymane będą — w zmniejszonej liczbie — dotychczasowe pogadanki dydaktyczne, fachowo - rolnicze, pogadanki, których łaknie wieś i których potrzebuje ze względu na swe najżywotniejsze interesy związane z kulturą roli. Tu muszą słuchacze Polskiego Radja wznieść się na wysoki stopień poczucia odpowiedzialności społecznej i nie narzekać, że tego rodzaju pogadanki nadawane są przez radjo. Wieś żywi miasto, a więc żywi i słuchaczy radja, ale aby mogła żywić dostatnio musi środki żywności produkować według ostatnich wymogów techniki agrarnej. A tej technice służą pogadanki radjowe.

Nie będą natomiast mieli potrzeby słuchacze Polskiego Radja narzekać na przeciążenie programu pogadankami dla rolników, wtedy gdy radjo będzie nadawać audycje wynikające z nowego spojrzenia na wieś, z nowej polityki programowej na odcinku rolniczym. Te pogadanki będą równie interesujące i równie przyjemne do słuchania na wsi, jak i w mieście. W całym szeregu reportaży i transmisyj pokazane będzie rolnikowi życie jego sąsiadów z innych okolic kraju, życie różnych zawodów rolniczych i życie różnych instytucyj pracujących dla rolników, — a w tych samych pogadankach, reportażach i transmisjach pokazane będzie miastu odmienne oblicze wsi, pracującej z zapałem nad podniesieniem bogactwa narodowego, wsi, rąk roboczych i codziennego trudu.

Wzajemne poznanie się przy pomocy tak uniwersalnego środka jak radjo, przyczyni się niewątpliwie do złagodzenia różnic między wsią a miastem. Wieś potrzebuje nietylko dydaktyki fachowej. Wieś interesuje się wszystkiemi przejawami życia dzisiejszego dnia. Przy pomocy radja wieś wyjdzie poza miedzę, poza opłotki — w szeroki otwarty świat. Przy pomocy radja zobaczy wieś również i miasto i zobaczy, że nie wszystko jest tam z kamienia. A miasto wybiegnie poza rogatki, na rozległe łąki i pola, by spojrzeć na człowieka wsi i uścisnąć mu spracowane ręce.

W tym duchu radjo organizować będzie nowy program rolniczy.

Gordon - Bennett 1935

Konkurs dla radjosłuchaczy

Z okazji międzynarodowych zawodów balonowych o puhar Gordon-Bennett'a które odbędą się w Warszawie, 15 września bieżącego roku, Referat Sportowy Polskiego Radja przy poparciu Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej oraz Aeroklubu Rzeczypospolitej urządza konkurs z nagrodami na następujące trzy pytania:

„Jaki dystans (ile kilometrów) przebędzie zwycięski balon w tegorocznych zawodach Gordon-Benneta?"

Odpowiedź na to pytanie należy wyrazić jedną liczbą całkowitą. W poprzednich dwu zawodach, zwycięski balon „Kościuszko" przebył każdorazowo odległość wynoszącą ponad 1.300 kilometrów.

„Jak sklasyfikują się względem siebie balony polskie?"

Polska zgłosiła 3 balony na tegoroczne zawody Gordon-Benett, balon „Polonia" z załogą: kap. Burzyński i por. Kowalski, „Kościuszko" z załogą: kap. Hynek i por. Pomaski oraz „Warszawa" z załogą: kap. Janusz i por. Wawszczak. Ponieważ załogę balonu „Warszawa" stanowią oficerowie z toruńskiego 1 baonu balonowego kpt. Janusz i por. Wawszczak, przeto niewątpliwie pytanie to zainteresuje Pomorzan.

„Jak się nazywa, jaką wysokość posiada i gdzie się znajduje szczyt górski, na którym Liga Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej dokonuje budowy Obserwatorjum Astronomiczno-Meteorologicznego?".

Za najlepsze odpowiedzi na wszystkie te 3 pytania przyznane będą wartościowe nagrody, ufundowane przez Ligę Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej i Aeroklub Rzeczypospolitej Polskiej. Wśród nagród tych są między innemi: **podróż lotnicza po Polsce,** oraz podróż i **tygodniowy pobyt na zawodach szybowcowych w Ustjanowej,** na Podhalu.

Przy podróży lotniczej nagrodzony otrzymuje bezpłatny przelot na linjach lotniczych z najbliższego mu portu lotniczego do innego, przez siebie wybranego portu lotniczego i spowrotem. W wypadku, gdy osoba nagrodzona mieszka poza miastem, w którem jest port lotniczy — otrzyma jeszcze bezpłatne przejazdy kolejowe tam i z powrotem.

Nagroda tygodniowy pobyt w Ustjanowej: nagrodzony otrzyma bilety na przejazd kolejowy do Obozu Szybowcowego w Ustjanowej na Podhalu i tygodniowy tam pobyt na krajowych Zawodach Szybowcowych.

Dalsze nagrody, to 10 ozdobnych książek Majora Skarżyńskiego i Kapitana Burzyńskiego oraz 10 prenumerat „Lotu Polskiego" i „Skrzydlatej Polski".

Odpowiedzi na Konkurs należy nadsyłać do dnia 14 września do Referatu Sportowego Polskiego Radja, Plac Dąbrowskiego Nr. 3, w kopertach zamkniętych, opatrzonych napisem „Konkurs L. O. P. P. i Aeroklubu".

Konkurs zostanie rozstrzygnięty tuż po zawodach Gordon-Bennett, to jest około 25 września bieżącego roku. Dokona tego Sąd Konkursowy pod przewodnictwem Kapitana Zbigniewa Burzyńskiego i w składzie: Dyr. inż. Stanisław Krasuski, Por. Juljusz Baykowski, Red. Wacław Sobol i Red. Józef Włodarkiewicz.

130 pieśni Moniuszki w radjo

W nowym programie Polskiego Radja słuchacze znajdą interesujący cykl audycyj wokalnych, które nadawane będą stale pt. „Nasze pieśni", mianowicie w odstępach dwutygodniowych radjo nadawać będzie pieśni Moniuszki naprzemian z pieśniami innych kompozytorów polskich, ogółem w sezonie programowym na jesień i zimę 1935-36 Polskie Radjo nada 130 pieśni Moniuszki z ogólnej liczby 264. Audycje te będą ujęte w oprawę słowną i pogrupowane w zależności od charakteru muzyczno-literackiego samych pieśni.

Na ziemiach Pomorza

Nowe umowy branżowe polsko-gdańskie

w sprawie obrotu artykułami żywnościowymi

Referat prasowy senatu gdańskiego komunikuje, że dnia 6 bm. zakończone zostały, odbywające się od połowy lipca br. w Sopotach polsko-gdańskie rokowania branżowe. Podczas rokowań tych przygotowano 7 umów branżowych, a mianowicie umowę w sprawie: **1) obrotu mlekiem i masłem, 2) obrotu proszkiem mlecznym, 3) jajami, 4) bydłem rzeźnem, mięsem i przetworami mięsnemi, 5) rybami, 6) ziemniakami, 7) paszą.**

Nowe umowy branżowe są odmienne od umów zawartych na r. 1934-35, gdyż z praktyki okazało się, iż nie można wskutek wahania cen rynkowych ustalać ceny na dłuższy okres czasu za artykuły dostarczane Gdańskowi lub Polsce. Na podstawie nowych umów ceny ustalane będą od przypadku do przypadku w zależności od cen rynkowych z tem jednak, że przez zmianę cen nie nastąpi przerwa w dostawie artykułów.

Rokowaniom branżowym przewodniczył ze strony polskiej **prezes dr. Esden Tempski,** ze strony gdańskiej przewodniczący gdańskiego związku organizacyj zaopatrywania **p. Wegner.** Rząd polski reprezentował w rokowaniach **radca ministerjalny Kozłowski,** a Senat gdański **nadradca Briesewitz.**

Przygotowane w Sopotach umowy branżowe w najbliższych dniach podpisane zostaną przez upoważnione do tego związki gospodarcze.

Poza wymienionemi wyżej siedmioma umowami branżowemi, przygotowano jeszcze dwie, a mianowicie **w sprawie obrotu serem i niektóremi gatunkami ryb.** W ten sposób wyczerpano w całości przedmiot umów polsko-gdańskich z 6 sierpnia ub. r., dostosowując je do warunków chwili obecnej.

Okradała pracodawcę w ciągu kilku lat

i w ten sposób uzbierała sobie ładny mająteczek

Dzierżawca restauracji kolejowej w Sopotach w ostatnich dniach wpadł na ślad **wielkich kradzieży,** których dopuszczały się **od szeregu lat** dwie pracownice, zatrudnione w bufecie restauracyjnym. Jedna z tych pracownic została przez właściciela zatrzymana w chwili, gdy usiłowała wynieść z mieszkania służbowego kilka flaszek z alkoholem.

Zawezwana policja przeprowadziła śledztwo, które dało sensacyjne wynikł. Mianowicie w mieszkaniu zajmowanem przez pracownicę, znaleziono worek, **w którym znajdowało się kilkaset złotych w drobnych monetach.** Pozatem na strychu znaleziono w szparze między belkami **znaczną ilość tabliczek czekolady,** oraz kopertę z banknotami. W kopercie tej między banknotami wycofanemi z obiegu, **znaleziono banknoty mające pełną wartość na ogólną sumę przeszło 1.000 zł.** Policja prowadząc dalej śledztwo stwierdziła, że niesumienna pracowniczka utrzymywała żywy kontakt ze swoim szwagrem, zamieszkałym w Kartuzach, który odwiedzał ją co miesiąc w Sopotach. Przeprowadzone w Kartuzach dochodzenia przez policję polską, ujawniły, że **szwagier aresztowanej otrzymywał od niej co miesiąc od 80 do 120 złotych, począwszy od roku 1931.** Pieniądze te składał on, nie przypuszczając, że pochodzą z kradzieży, na swoją książeczkę oszczędnościową w P. K. O. Szwagier złodziejki był tak skrupulatny, że na karteczce wypisywał wszelkie sumy otrzymywane od niej. Podczas rewizji w jego mieszkaniu wręczył on tę karteczkę policji.

Przy przeprowadzeniu szczegółowych dochodzeń policja gdańska stwierdziła, że również druga pracownica, zatrudniona w restauracji dworcowej w Sopotach, dopuszczała się kradzieży, jednak nie w tak wyrafinowany sposób; jak jej koleżanka. Pomagał im w okradaniu pracodawcy pewien pracownik, który ulotnił się, zwąchawszy pismo nosem.

Wysokość strat poniesionych przez restauratora nie została jeszcze ustalona. Część ich znajdzie pokrycie w pieniądzach odebranych złodziejkom.

Smierć cyklisty pod tramwajem w Bydgoszczy

Ub. soboty w godzinach popołudniowych **wydarzył się w Bydgoszczy straszny w swych skutkach wypadek uliczny.** Na ul. Nakielskiej, tuż u wylotu ul. Ułańskiej **pod nadjeżdżający tramwaj linji C. wpadł wraz z rowerem cyklista Karol Jaskólski zam. przy ul. Grobla 14 na Szwederowie, który poniósł śmierć na miejscu.** Motorniczy wagonu tramwajowego, pod którego koła rowerzysta niespodziewanie wpadł całą siłą rozmachu, natychmiast zahamował wóz, jednak samo **uderzenie było tak silne, iż nieszczęśliwy rozbił sobie głowę.**

Pogotowie Ratunkowe odstawiło **stygnące już zwłoki do kostnicy przy ul. Szubińskiej. Wypadek ten wywołał wstrząsające wrażenie na licznych świadkach.**

Robotnicy gdańscy w Niemczech porzucają pracę

Jak się dowiadujemy, konsulaty polskie w Niemczech mają wiele kłopotu z robotnikami gdańskimi, którzy wysłani zostali do Rzeszy na roboty za pośrednictwem partji narodowo-socjalistycznej.

Warunki pracy tych robotników są w wielu wypadkach **bardzo ciężkie, koszty utrzymania wysokie, a zarobki niskie.**

To też i dziwić się nie należy, że z wysłanych ostatnio na roboty do Niemiec 3.000 robotników gdańskich ponad 700 porzuciło pracę i już to za własne pieniądze, już to na koszt konsulatów polskich w Niemczech powróciło do W. M. Gdańska.

P. minister skarbu Zawadzki w Nakle

Dnia 6 bm. w godzinach przedpołudniowych bawił w Nakle **p. min. Skarbu prof. Zawadzki w towarzystwie hr. Bnińskiego i starosty wyrzyskiego.** P. minister w czasie swego pobytu w Nakle, przywitany przez burmistrza p. **Bobowskiego,** zwiedził tamtejszą bekoniarnię, okazując duże zainteresowanie dla wszystkich faz produkcji.

Po godzinnym pobycie w Nakle p. minister Zawadzki odjechał zpowrotem do majątku hr. Bnińskiego, gdzie obecnie spędza wywczasy letnie.

Sensacyjny proces w Starogardzie

Filar miejscowej endecji skazany za fałszowanie weksli

W sądzie okręgowym w Starogardzie toczył się proces przeciw Stefanowi Zbyleckiemu, gorliwemu „działaczowi" endecji, radnemu miejskiemu z endeckiego klubu i członkowi Rady Powiatowej.

Zbylicki oskarżony był o fałszowanie na wekslach podpisu swego krewniaka Urbana ze Zblewa. Oskarżony, który w śledztwie zaprzeczał, jakoby podrabiał podpisy na wekslach, na rozprawie przyznał się do winy, tłómacząc się, że czynił to z upoważnienia Urbana. Przesłuchiwany jako świadek Urban zaprzeczył jednak temu.

Charakterystycznem jest, że żona „narodowca" zeznawać musiała po niemiecku, bo po polsku mówi b. słabo.

Sąd skazał Zbylickiego na 8 miesięcy więzienia.

Podpaliła własne gospodarstwo

Aresztowanie podpalaczki i jej synów

Dnia 21 sierpnia br. wybuchł pożar w Zielonce w pow. tucholskim w zagrodzie Franciszki Gwizdaliny; spłonął dom wraz z urządzeniem wartości ok. 4000 zł.

Spalone mienie było ubezpieczone na sumę 6.500 zł w Zakładzie Ubezp. Wzajem.

Dochodzenia wykazały, że pożar powstał wskutek zbrodniczego podpalenia, a podpalaczką była sama Gwizdalina. Była ona w wzmowie ze swoimi synami Franciszkiem i Anastazym.

W toku badania Gwizdalina przyznała się do podpalenia, synowie zaś zaprzeczają jakoby brali udział w podpaleniu. Gwizdalinę i jej synów osadzono w areszcie śledczym Sądu Grodzkiego w Świeciu.

Ujęcie bandy włamywaczy

W końcu ub. miesiąca dokonano dwóch niezwykle śmiałych włamań: do biura zarządu gminnego w Nieżywięciu w powiecie brodnickim i do urzędu pocztowego w Bobrownikach, gdzie skradziono większą ilość znaczków pocztowych. W Nieżywięciu z rozprutej kasy żelaznej skradziono gotówkę i papiery wartościowe.

Dzięki energicznemu pościgowi zarządzonemu przez komendanta posterunku P. P. w Kawkach p. Gizińskiego zdołano ująć trzech członków bandy włamywaczy pod Wąbrzeźnem. Znaleziono przy nich cały łup oraz komplety narzędzi „zawodowych": raki, świdry, wytrychy, ogólnej wagi 15 kg. Aresztowanych odstawiono do sądu w Brodnicy.

Nie można robić sztuczek cyrkowych na falochronie

Przedwczoraj mechanik Kazimierz Siński, obsługujący stację mgłową w porcie gdyńskim, urządził sobie ekwilibrystyczny przejazd na rowerze po falochronie mola we[illegible]ego. W pewnej chwili Siński stra[illegible]nowagę i wraz z rowerem wpadł do b[illegible]. Wypadek zau[illegible]yła [illegible] szczęście załoga e[illegible]pskiego statku „Arafat", która niezwłocznie spuściła szalupę i pośpieszyła tonącemu z pomocą.

Niefortunnego rowerzystę, który w międzyczasie wypił już dużo wody morskiej, wyciągnięto na brzeg i po zastosowaniu sztucznego oddychania, przyprowadzono do przytomności.

Wieczory teatralne

Rewja Akademickiego Koła Toruńskiego „Tu Studencka Brać"

Było bardzo pięknym zwyczajem Młodzieży Akademickiej w Toruniu wznawianie z repertuaru t. zw. żelaznego o niezawodnej wartości literackiej, komedji a nawet fars. Przedstawienia te cieszyły się dużym, przeważnie zasłużonym, sukcesem i uznaniem publiczności starszej i młodszej. Zachowano w ten sposób więz z dawnemi laty, kiedy to młódź, zbierająca się w teatrach na „jaskółkach" rozstrzygała o powodzeniu sztuk, artystów i artystek, często sama biorąc udział w charakterze statystów w przedstawieniach takich jak np. „Nieboska Komedja". Nie chcę już mówić o tej grupie, która czy to w Krakowie czy w Wilnie dawała podwaliny przedstawieniom z repertuaru łacińskiego czy greckiego. Te czasy chyba nie minęły, może nieco się odsunęły. Dzisiaj zeszła moda na rewję, która przeżywa się wszędzie. Ale i początek rewjom tak zagranicą jak i u nas daje Młodzież Akademicka, (we Lwowie „Momus", w Krakowie „Zielony Balonik", współcześnie Lwów ma akademicką „Wesołą Falę"). Rewelersy czy warszawskie czy lwowskie, to akademicy. Toruń nie chciał pozostać w tyle i dalejże sprezentować swe siły powiedzmy narazie bardzo ubożuchne zwłaszcza w humor, nie mający ani satyry ani werwy. Lepiej przedstawia się muzyka p. Spychalskiego, który popisywał się przeważnie tangami.

Wykonawcy i wykonawczynie robili, co mogli i umieli, aby się utrzymać w tonie prawdziwej rewji.

Konkludując, wolałbym powrót do zwyczajów dawnych, bo łatwiej nato wystarczy sił i warunków.

S. Riess.

— Czy nie widział Pan gdzie Teatru Ziemi Pomorskiej? — pytano mnie wczoraj.

Nie widziałem, poszukiwania podobno w **toku,** narazie bez skutku.

S. R.

Aresztowanie sekretarza Stronnictwa Narodowego na Pomorzu

W sobotę w godzinach południowych policja aresztowała w Toruniu sekretarza okręgu pomorskiego Stronnictwa Narodowego p. Wacława Ciesielskiego za kolportowanie odezw, nawołujących do bojkotu wyborów do Sejmu i do Senatu.

Tego samego dnia wieczorem w Chełmży aresztowano członka Stronnictwa Narodowego p. Kruka z Zelgna w powiecie toruńskim, który na jednem z zebrań w Chełmży nawoływał do nie brania udziału w głosowaniu do Sejmu.

W Tczewie aresztowany został za przeciwdziałanie wyborom kierownik sekretarjatu powiatowego Str. Nar. Czesław Pewiński.

Dziki akt zemsty

Przechodzący wczoraj, w niedzielę około godz. 7 rano plutonowy 15 p. a. l. **Jakób Kuś** napadnięty został na ul. Cieszkowskiego w Bydgoszczy przez nieznanego sprawcę. Opryszek uderzywszy przechodzącego niespodziewanie z tyłu w głową, powalił nieszczęśliwego na chodnik. Wskutek upadku **p. Kuś doznał złamania nogi.** Odstawiono go do lecznicy miejskiej.

Według wszelkiego prawdopodobieństwa napaść na plutonowego Kusia jest aktem zemsty osobistej. Wyjaśnieniem tej sprawy zajęła się policja.

Straszny wypadek samochodowy

3-letnie dziecko przejechane przez rowerzystę i samochód

W Wejherowie na ul. Sobieskiego **przejechany został przez rowerzystę** 3-letni wnuk cukiernika Kubackiego. Zanim zdołano chłopcu pospieszyć z pomocą, **nadjeżdżające auto wpadło na dziecko.**

W stanie ciężkim z połamanemi nogami oraz żebrami i ze zgniecioną wątrobą ofiarę wypadku przewieziono do szpitala.

1000 zł

Poza wygranemi, o których już pisaliśmy, w drugim dniu ciągnienia obligacyj Pożyczki Inwestycyjnej padło 1000 zł. na obligację, zakupioną w Pomorskiej Wojewódzkiej K. K. O. w Toruniu przez dyrektora Zakładu Psychjatrycznego w Kocborowie p. Kryzana.

Co — kiedy — gdzie?

Repertuar Teatru Ziemi Pomorskiej.

Poniedziałek, 9. bm. — teatr nieczynny.
Wtorek, 10 bm. — **Toruń** — „Chór Dana".

Sport i Kultura Fizyczna

Nr 47 — Nasz tygodniowy Dodatek Sportowy — Rok VI

Sukcesy Polek w Wiedniu

W niedzielę, 8 bm. w ramach międzynarodowych zawodów lekkoatletycznych w Wiedniu, Walasiewiczówna w biegach na 60 i 100 m. zajęła dwa pierwsze miejsca w czasie 7,5 i 12,2.

W rzucie dyskiem Wajsówna wynikiem 40,20 m. zapewniła sobie pierwsze miejsce. Na trzeciem miejscu znalazła się Walasiewiczówna rzucając 32,91 m.

Gorzej powiodło się Kwaśniewskiej, która była wyraźnie niedysponowana i musiała się zadowolić trzeciem miejscem w rzucie oszczepem, uzyskując odległość 38,95 m.

Węgrzy sięgają po puhar Środkowej Europy

W Budapeszcie odbył się w niedzielę pierwszy mecz finałowy o puhar Środkowej Europy, który zakończył się zwycięstwem budapeszteńskiego „Ferencvarosi" nad „Spartą" Praga w stosunku 2:1. Rewanżowy mecz finałowy odbędzie się w Pradze i Węgrom wystarcza remis do zdobycia puharu, natomiast Sparta chcąc zdobyć puhar musiałaby zwyciężyć różnicę conajmniej 2 bramek.

Królewiec zwycięża w trójmeczu lekkoatletycznym

Trójmecz lekkoatletyczny między reprezentacjami miast Królewca, Gdańska i Bydgoszczy, jaki odbył się wczoraj w Gdańsku, zakończył się zwycięstwem Królewca, który zdobył 91 i pół punktu, na drugiem miejscu uplasował się Gdańsk z 87 i pół punktem, na trzeciem Bydgoszcz 85 punktów.

Turniej siatkówki Sokoła Okręgu IV

W niedzielę 8 bm., odbył się w Toruniu, na boisku obok nowozałożonej sokolni przy Szosie Chełmińskiej, turniej w siatkówce o mistrzostwo Sokoła, Okręgu IV toruńskiego. Kierownictwo turnieju spoczywało w rękach naczelnika Okręgu p. Rogozińskiego.

Do gier stanęły drużyny gniazd sokolich Toruń I, dwa zespoły, oraz Rudaku i Podgórza, tudzież drużyny żeńskie Sokoła toruńskiego i Rudaku.

Gry stały na przeciętnie dobrym poziomie i ujawniły kilka nieznanych, bardzo obiecujących talentów siatkarskich. Poszczególne wyniki przedstawiają się następująco:

Toruń I — Podgórz 2:0 (15:8, 16:14).
Toruń II — Rudak 2:0 (15:11, 15:10).
Toruń I — Rudak 2:0 (15:3, 15:7).
Toruń II — Podgórz 1:2 (13:15, 16:14, 7:15).
Podgórz — Rudak 2:0 (15:3, 15:2).
Toruń I — Toruń II 2:0 (15:8, 15:4).

Skoda — Makabi 10:6

W niedzielę w Cyrku warszawskim odbyło się najciekawsze w mistrzostwach drużynowych Warszawy spotkanie bokserskie Makabi — Skoda w klasie A, zakończone zwycięstwem Skody 10:6.

Notatki sportowe

Reprezentacja piłkarska Polski na mecz z Niemcami, 15 bm. w Wrocławiu wystąpi najprawdopodobniej w następującym składzie: bramkarz Albański; obrońcy Martyna — Bułanow; pomocnicy Kotlarczyk II — Dytko — Wasiewicz; napastnicy Piec — Kryszkiewicz — Matjas — Artur — Kisieliński. Jestto skład taki sam, jak na mecz z Belgją.

Zawody w Wrocławiu będą trzeciem zkolei spotkaniem międzypaństwowem Polski z Niemcami. Pierwsze spotkanie w Berlinie zakończyło się niezasłużonem zwycięstwem Niemiec 1:0, natomiast w drugiem spotkaniu w Warszawie Niemcy zwyciężyli wysoko 5:2.

Ze strony władz sportowych czynione są starania o uruchomienie pociągu poularnego na zawody wrocławskie.

* * *

Urządzenia sportowe w Toruniu, za wyjątkiem wzorowo urządzonej hali Okręgowego Ośrodka WF. przy ulicy Wały, na ogół są zaniedbane, albo też nieodpowiednio urządzone i przez to nie odpowiadają swemu przeznaczeniu. Pobudowane przez miasto szatnie w Ogródkach Jordanowskich mają między innemi wadliwie urządzone prysznice, które stoją bez użytku i służą za komory na przechowanie sprzętu sportowego. Natomiast zawodnicy obmywają się po treningach i meczach pod kranem. Doprowadzenie natrysków do stanu używalności jest niezbędne.

* * *

Kontakt sportowy między Polską a Jugosławją zacieśnia się coraz bardziej, czego dowodem są liczne spotkania. Wyrazem tego zbliżenia jest ofiarowanie pięknego puharu przechodniego przez Towarzystwo Polsko - Jugosłowiańskie dla zwycięskiego zespołu państwowego w spotkaniach tenisowych, z których pierwsze odbędzie się w dniu 13—15 b. m. w Warszawie.

Stawka puharowa nadaje meczowi dużego znaczenia i powagi, gdyż ambicją, każdego z Państw będzie zdobycie nagrody dla siebie.

* * *

Drużyna ligowa stołecznej Warszawianki, wyjeżdża w końcu września do Francji i Belgji, gdzie rozegra 2 spotkania z Reprezentacją Emigracji Polskiej i 2 mecze z klubami polskiemi na emigracji.

* * *

Mistrzostwo tenisowe Szwajcarji zdobył v. Cram (Niemcy), zwyciężając w finale Ehnera 6:3, 6:8, 6:4. Wśród pań mistrzynią Szwajcarji została Mathieu (Francja) po zwycięstwie nad Rosambert 6:2, 6:2. W grze podwójnej panów tryumfowali Niemcy v. Cram i Kleinschroth.

* * *

Mistrz Polski w rzucie kulą Tilgner, który do niedawna mieszkał w Toruniu, obecnie wrócił do Poznania, gdzie najprawdopodobniej pozostanie na stałe.

„Gedanja" Gdańsk — TKS 29 7:1 (2:0)

W niedzielę, 8 bm. na boisku miejskiem w Toruniu TKS 29, gościł drużynę Gedanji z Gdańska, której uległ w wysokim stosunku 7:1, do przerwy 2:0.

Drużyna Gedanji zaprodukowała bardzo ładną, szybką i skuteczną grę, w jakiej w Toruniu dawno nie oglądano.

Po oficjalnem powitaniu drużyny Gedanji i wzajemnej wymianie proporczyków, sędzia p. Gumowski dał znak rozpoczęcia gry. Pierwsze chwile upływają pod znakiem natarczywych ataków TKS. Nie trwa to jednak długo, a gra się wyrównuje, by po chwili przemienić się w lekką przewagę Gedanji, która trwa do końca pierwszej połowy. W oczy rzuca się ostre tempo nadane grze przez Gedanję, któremu stara się dorównać drużyna TKS-u. W tym okresie, gra jest bardzo ładna, a zmieniające się co chwilę sytuacje trzymają widzów w wielkiem napięciu. W sytuacjach podbramkowych jednak napastnicy TKS-u gubią się w kombinacjach, natomiast Gedanji uniemożliwia zaznaczenie jej przewagi doskonale broniący bramkarz TKS-u, Nie trwa to jednak długo i „Gedanja" po pięknie przeprowadzonym ataku strzela nieuchronnie pierwszą bramkę. Pod koniec pierwszej połowy pada jeszcze druga bramka dla Gedanji zdobyta przez Piaseckiego z pięknej akcji lewej strony ataku.

W przerwie prezes TKS-u wręczył zawodnikowi Glichowi pamiątkową statuetkę za 200-ny mecz grany w barwach TKS-u.

Po przerwie odrazu zaznaczyła się kompletna przewaga Gedanji, która pod koniec meczu stała się rażącą i sprawiała wrażenie treningu na jedną bramkę. W tym okresie gry Gedanja zdobywa 5 bramek przyczem nie wykorzystała karnego rzutu. Bramkarz TKS, dwie bramki mógł był obronić, pozatem jednak świetną grą uchronił swą drużynę od dwucyfrowej porażki.

W obronie Afelt znalazł się na właściwem miejscu, gdzie wypadł znacznie lepiej aniżeli na skrzydle.

Drużyna „Gedanji" bardzo wyrównana, obok dobrej techniki, umiejętnego ustawiania się, wykazała dobry start i wielką wytrzymałość.

Bramki dla Gedanji zdobyli: Keller 2, Piasecki 4 i Falow 1, dla TKS. punkt honorowy zdobył Grajkowski.

Publiczności sporo.

* * *

W przedmeczu powyższego spotkania drużyna O. M. P. (Organizacja Młodzieży Pracującej) z Torunia pokonała TKS II w stosunku 6:1 po ładnej, ambitnej i „fair". grze.

JUNJORZY ZW. STRZELECKIEGO ZWYCIĘŻAJĄ JUNJORÓW K. S. JEDNOŚĆ 5:1.

W niedzielę 8 bm. w Toruniu na boisku Okręgowego Ośrodka W. F. drużyna junjorów Oddziału III Zw. Strzeleckiego pokonała w meczu piłki nożnej junjorów K. S. „Jedność" w stosunku 5:1.

Warta (Poznań) — K. S. Związku Strzelekiego (Tczew) 10:4

Klub Sportowy Zw. Strzeleckiego nie szczędząc kosztów sprowadził do Tczewa drużynę Warty z Poznania. Zapowiedź tego meczu bokserskiego wzbudziła duże zainteresowanie, to też w sobotę sala „Hali Miejskiej" zapełniła się po brzegi publicznością. Po powitaniu drużyny Warty i wręczeniu jej kwiatów odpowiedział kierownik drużyny Warty p. Zapłatka, że Klub jego chętnie nawiązuje kontakt z drużynami prowincjonalnemi, ażeby przyczynić się w ten sposób do podniesienia ogólnego poziomu bokserskiego.

Walki wykazały niespodziewaną dzielną postawę zawodników Zw. Strzeleckiego i znaczne postępy techniczne. Drużyna Zw. Strzeleckiego wzmocniona była dwoma zawodnikami „Gedanji" i jednym z miejscowego „Sokoła". Wyniki walk były następujące:

Waga musza: Koziołek — Wyszecki (Gedanja) walka wyrównana kończy się remisowo.

Waga kogucia: Dutkiewicz — Draszanowski (Z. S.) zwycięża na punkty Dutkiewicz.

Waga piórkowa: Vogt — Grochocki (Z. S.) Po pierwszem mniejwięcej wyrównanem starciu lekkarz przerywa walkę stwierdzając u Grochockiego niedyspozycję.

Waga lekka: Ratajak (W) — uczestnik obozu olimpijskiego — Landowski, wicemistrz Pomorza Z. S. Poznańczyk dąży do zwarcia, gdzie przeważa i wygrywa na punkty.

Waga półśrednia: Jarecki mistrz Poznania — Powalski „Sokół". Walka nadzwyczaj zacięta, kończy się remisem.

Waga średnia: Florysiak — Sarnowski (Gedanja). Sarnowski walczy bardzo spokojnie i punktuje przeciwnika z dystansu wygrywając na punkty.

Waga półciężka: Karpiński wicemistrz Polski — Arendt wicemistrz Pomorza (Z. S.). W drugiej rundzie Arendt silnemi ciosami zaskoczył przeciwnika, jednak przegrał na punkty, wykazując dobrą postawę.

Sędziował w ringu i na punkty p. Michalak.

Polak zwyciężył w biegu kolarskim dokoła Rumunji

Bukareszt, 8. 9. (PAT). W niedzielę rozegrany został **ostatni etap wyścigu kolarskiego dokoła Rumunji** na odcinku Brasow — Bukareszt na dystansie 166 km. W etapie tym zwyciężył **Turek Kirkor,** na czwartem miejscu przyszedł **Lipiński,** a na 10-tem **Daniel.**

W klasyfikacji indywidualnej całego wyścigu **zwyciężył Daniel** przed Rumunem **Tzapu,** na trzeciem miejscu jest **Lipiński.** Polacy odnieśli w biegu **duży sukces.** Przypominamy, że łączny dystans całego wyścigu wynosił **1725 km.**

Tenisowy mecz towarzyski w Toruniu

Bojanowski pokonał Ksawerego Tłoczyńskiego

W towarzyskich rozgrywkach tenisowych pomiędzy bawiącym **w Toruniu** wicemistrzem junjorów polskich **Ksawerym Tłoczyńskim** a miejscowymi graczami mamy do zanotowania **wygraną Bojanowskiego** w stosunku 2:6, 6:2, 6:4.

Z zadowoleniem można stwierdzić, że Bojanowski **wykazuje powrót do formy,** co może mieć decydujący wpływ na wynik rozpoczynającego się **turnieju o mistrzostwo Klubu.**

„Prussia-Samland" zwycięża G. K. S. Grudziądz

Obchód 10-lecia istnienia Klubu

W dniach 7 i 8 bm. odbyła się w Grudziądzu uroczystość jubileuszowa 10-lecia istnienia GKS Popoge. Na uroczystość sprowadzili organizatorzy piłkarzy i bokserów najsilniejszej drużyny Prus Wschodnich „Prussia-Samland" z Królewca. W sobotę 7 bm. odbył się po południu mecz piłki nożnej między GKS a drużyną niemiecką, zakończony zwycięstwem Niemców 3:1 (2:1). Na mecz przybyło, pomimo niepewnej pogody około 500 osób.

Wieczorem tego samego dnia odbył się mecz bokserski, który zakończył się zwycięstwem drużyny niemieckiej w stosunku 10:6.

W niedzielę odbyła się o godz. 9 Msza św., poczem w południe urządzono uroczystą akademję w sali „Pod Złotym Lwem", którą zagaił wiceprezes Klubu Szubarga. Po odczytaniu sprawozdania z 10-letniej działalności Klubu, wręczono dyplomy za owocną pracę poszczególnym członkom Klubu. Obie drużyny niemiecka i polska wymieniły między sobą upominki pamiątkowe, przyczem kierownik drużyny niemieckiej Haeder wygłosił dłuższe przemówienie, podkreślając sympatję, jaką żywi dla współpracy z polskimi drużynami na przyszłość.

Po południu odbył się rewanżowy mecz piłkarski, który ponownie przyniósł zwycięstwo drużynie niemieckiej w stosunku 4:2 (4:1). Publiczności ponad 1000 osób. Sędziował dr. f. Obst.

Polska — Jugosławja 3:4 (2:2)

Wczoraj odbył się w Warszawie na Stadjonie Wojska Polskiego z wielkiem zainteresowaniem oczekiwany mecz międzypaństwowy w hazenie między Polską a Jugosławją, zakończony zwycięstwem mistrza świata Jugosławji w stosunku 3:4 do przerwy 2:2.

Sędziował p. Lipiński. Publiczności ok. 2.500 osób.

Po niedzielnym meczu zawodniczki jugosłowiańskie we wtorek rano opuszczą Warszawę i udadzą się do Białegostoku, gdzie tegoż dnia odbędzie się mecz Zagrzeb — Białystok.

Z Białegostoku jugosłowianki przybędą do Warszawy i tu na Stadjonie Wojska Polskiego o godz. 16,45 w dn. 12 bm. rozegrają mecz jako reprezentacja Zagrzebia z reprezentacją stolicy.

Dnia 13 bm. jugosłowianki wyjadą do Łodzi, gdzie nazajutrz rozegrają spotkanie Zagrzeb — Łódź.

W dniu 17 bm. jugosłowianki grać będą w Lublinie mecz Warszawa — Zagrzeb.

Następnie w dniu 19 bm. jugosłowianki rozegrają ostatni swój mecz w Polsce, mianowicie w Poznaniu z reprezentacją Poznania.

Piłka nożna

POGOŃ — WARSZAWIANKA 2:2.

Warszawa, 8. 9. (PAT). W niedzielę na stadjonie Warszawianki w obecności 3000 widzów odbył się mecz o mistrzostwo Ligi Państwowej pomiędzy leaderem Ligi lwowską Pogonią, a stołeczną Warszawianką, zakończony wynikiem remisowym 2:2. Do przerwy prowadziła Warszawianka 2:1.

Gra bardzo zacięta chwilami brutalna. Już w trzeciej minucie Knioła zdobywa prowadzenie dla Warszawianki. W 24-tej minucie Niechcioł zdobywa wyrównanie, w 31 minucie Smoczek ponownie zdobywa prowadzenie dla Warszawianki, w 40-tej minucie wreszcie ze strzału Niechcioła pada bramka dla Pogoni i wyrównanie.

RUCH — POLONJA 3:0.

Spotkanie o mistrzostwo Ligi pomiędzy Ruchem a Polonją z powodu rozmiękłego boiska, nie doszło do skutku. W meczu towarzyskim rozegranym 2 razy po 30 minut zwyciężył Ruch w stosunku 3:0.

CRACOVIA — WISŁA 5:0.

Kraków, 8. 9. (PAT). W meczu o mistrzostwo Ligi Cracovia pokonała Wisłę 5:0 (2:0), rewanżując się za porażkę 4:0 w pierwszej rundzie walk ligowych. Mecz rozegrano w warunkach nienormalnych z powodu padającego przez cały czas deszczu i grząskiego terenu.

Cracovia wygrała zasłużenie, gdyż lepiej umiała się przystosować do warunków, grała zresztą ambitniej i ofiarniej od swojego przeciwnika. Pierwsza połowa wykazuje znaczną przewagę Cracovji, dla której bramki zdobył Korbas i Malczyk. Po przerwie początkowo inicjatywę ma Wisła, ale jej atak nie umie się zdobyć na skuteczne strzały pod bramką przeciwnika.

Po kwadransie do głosu dochodzi Cracovia, która uzyskuje przez Dońca dalsze dwie bramki. Wynik dnia ustala Szumilas z rzutu karnego. Drugi rzut karny, przyznany Cracovji nie został przez nią wyzyskany.

WARTA — ŚLĄSK 6:0.

Poznań, 8. 9. (PAT). W Poznaniu mecz o mistrzostwo Ligi Warta — Śląsk zakończył się zdecydowanem zwycięstwem Warty 6:0 (3:0). Gospodarze obejmują z miejsca prowadzenie i przeprowadzają szereg niebezpiecznych akcyj, które początkowo nie dają rezultatu ze względu na dobrą grę bramkarza Śląska.

Dopiero w 18-tej minucie Słomiak zdobywa prowadzenie, a w drugiej minucie ten sam gracz z podania Szerfkego lokuje piłkę poraz drugi w siatce Śląska. W 35-tej minucie Warta zdobywa jeszcze jeden punkt. Po przerwie dalsze bramki dla Warty uzyskali Kryszkiewicz, Lis i Szerfke z rzutu karnego. Śląsk grał tym razem bardzo słabo.

Ł. K. S. — GARBARNIA 4:1.

Łódź, 8. 9. (PAT). W Łodzi mecz o mistrzostwo Ligi ŁKS — Garbarnia rozegrany w bardzo ciężkich warunkach atmosferycznych i terenowych zakończył się zdecydowanem zwycięstwem ŁKS 4:1 (1:0). — Bramki dla zwycięzców zdobyli Król dwie, Sowiak i Herbstreich, a dla pokonanych Harlender.

Łodzianie mieli przez cały czas meczu zdecydowaną przewagę nad przeciwnikiem.

O wejście do Ligi

K. S. DĄB — LEGJA POZNAŃ 4:1 (1:1).

Pierwszy półfinał o wejście do Ligi między katowickim Dębem a poznańską Legją zakończył się zdecydowanem zwycięstwem drużyny śląskiej w stosunku 4:1 (1:1). Poznańczycy grali bez zarzutu tylko w pierwszej połowie. Jedyna bramka dla Poznańczyków padła ze strzału samobójczego. Bramki dla Dębu zdobyli Kosiecki, Herman, Kestner i gracz Legji Dłucik (strzał samobójczy). Zawody prowadził p. Sznajder.

Dzień w Toruniu

Poniedz. 9 września

Kalendarzyk rzym.-kat.
Poniedziałek: Piotra Kl. — Wtorek: Mikołaja

PRZEWIDYWANY PRZEBIEG POGODY w dniu 9 września br.

W dalszym ciągu zachmurzenie zmienne z przelotnemi opadami zwłaszcza na wschodzie i południu, z większemi rozpogodzeniami w pozostałej części kraju. Umiarkowane wiatry północno-zachodnie i północne.

DYŻUR APTEK

Dziś i jutro dyżuruje w śródmieściu Apteka Centralna, ul. Chełmińska; na Bydgoskiem Przedmieściu Apteka św. Anny, ul. Mickiewicza 88 (od godz. 22 do rana); na Mokrem: Apteka pod Łabędziem, ul. Kościuszki (od godz. 22 do rana).

TEATR ZIEMI POMORSKIEJ

— Dziś — nieczynny.
— Jutro o godz. 20,30 — występ „Chóru Dana".

REPERTUAR KIN

MARS: „Mały pułkownik".
LIRA: „Wojna w królestwie walca".
ŚWIATOWID: „Kapryśna Marietta".
ARJA: „Melodje cygańskie" i „Niewolnica z Mandalay".

ZEBRANIA

— Dziś o godz. 9,30 w schronisku Towarzystwa Krajoznawczego przy ul. Legjonów 24 — otwarcie kursu dokształcającego dla leśników prywatnych.
— Dziś o godz. 19 w lokalu p. Pawlikowskiego przy ul. Chełmińskiej 15 — nadzwyczajne zebranie Stowarzyszenia Lokatorów w Toruniu.

Z URZĘDU STANU CYWILNEGO

Dnia 6 września zgłoszono:
Urodzenia: rzeźnik Wiktor Makowski, syna; rolnik Erich Pfeil, córkę i krawiec German Rynkowski, syna.
Zgony: Władysław Przyborkiewicz, Targowa, 1 miesiąc; Emil Kohnert, Waldowska 119a, lat 69; Adam Rynkowski, Piekary 21, Ludomir Polanowski, Mickiewicza 81, lat 32.

NADBRZEŻE

Na nabrzeżu toruńskiem w dniu 6 września wyładowano: 10 wagonów zboża, 4 węgla i 2 desek, a naładowano: 1 wagon kamieni, 1 wapna i 1 mąki.

STATKI

Dnia 6 września przepłynęły Wisłą przez Toruń następujące statki na trasach: Tczew—Warszawa „Reduta Ordona" i „Goniec"; Warszawa—Tczew „Sowiński" i „Francja"; Warszawa—Gdańsk „Jukiello"; Gdańsk—Włocławek „Fredro"; Gniew—Warszawa hol. „Spółdzielnia Wisła" 2 berlinki z cukrem; Warszawa—Toruń hol. „Ewa" bez holunku; Włocławek—Toruń hol. „Donau" 3 berlinki z zbożem; Płock—Toruń 1 berlinka ze zbożem o własnej sile.

Z miasta

— **Koncesjonowana Pomorska Szkoła Muzyczna,** Mostowa 20, pozyskała na stanowisko profesora gry na fortepianie znanego pianistę - pedagoga p. Wacława Lewandowskiego z Łodzi. Zapisy uczniów na śpiew, fortepian i skrzypce przyjmuje kancelarja codziennie od godz. 10—12; 16—18. 7901

— **Konserwatorjum P. T. M.** (Strumykowa 19) nadal przyjmuje uczni do klasy śpiewu prow. Drexler-Pasławskiej, klas fortepianu prof. Łopatyńskiego, p. Drzewieckiej, p. Niekraszowej i klasy skrzypiec znanego profesora p. Janusza Sołowskiego i p. Skórczewski. Dla urzędników zniżka.

— **Piękne i tanie kwiaty w „Tivoli".** — We wtorek, dn. 10 bm. targ się nie odbędzie. Sprzedaż kwiatów i warzywa po znacznie zniżonych cenach nastąpi w „Tivoli" ul. Bydgoska. Komitet Pokazu Ogrodniczego.

Kino Mars — wyświetla film pt. „Księżpow. Jarocin woj. Poznańskie.

— **„Chór Dana" w Toruniu z Foggiem i Wysockim na czele.** „Chór Dana" — to zespół śpiewaków, którzy nie potrzebują reklamy, to zespół, który słyszał każdy z płyt gramofonowych, radja, filmu i sceny. „Chór Dana" cieszy się ogólną sympatją w Polsce i zagranicą — śpiewa jutro, we wtorek, 10 września w Teatrze Ziemi Pomorskiej, o godz. 20,30. Nieliczne bilety są do nabycia w przedsprzedaży — Towarzystwo Krajoznawcze — Ratusz.

Na białym czworoboku

Lira — „Wojna w królestwie walca"

Filmy wiedeńskie mają swój ustalony szablon: rozmarzone dziewczęta i sentymentalni młodzieńcy, ogródki podmiejskie, trochę śpiewu i oczywiście nieodzowny walc. Czasem tło stanowią pałace magnackie, lub nawet cesarskie, lecz tym razem wkraczamy w dziedzinę cyganerji.

Romantyczny Adolf Wohlbrück z braku papieru zapisuje własne kompozycje na rękawach koszuli, Rosy Barsony tańczy na schodach, prowadzących na poddasze, a Willy Fritsch z trudem znajduje grajcara w chronicznie pustej kieszeni. Mamy też parę ładnych melodyj i parę malowniczych tańców zespołowych.

Nadprogram: tygodnik P.A.T.'a nr. 34.

(Mar.)

Migawki toruńskie

Co mówiono na temat wyborów?

O kandydatach na posłów mówiono wczorajszej niedzieli, że każdy z nich walczył o P. O. S. (elstwo).

•

Podobno, jak nam mówiono za naszego dzieciństwa, „dzieci i ryby nie mają głosu". Teraz: dzieci, ryby i... opozycja.

•

Dziwna rzecz — mówiła pewna niewiasta — iż przy wyborach są tylko mężowie zaufania. A dlaczegoż to niema żon zaufania? Czyżby żony na zaufanie nie zasługiwały?

•

Niejeden z restauratorów srodze się dziwował, dlaczego w dniu wyborów nie wolno było sprzedawać czystej. Powinni chociaż byli zezwolić na wyszynk wyborowej. Przecież w czasie pokazu gazowego nikt nikomu nie broni być podgazowanym.

•

Nasz sympatyczny PIM zanotował ciekawe zjawisko atmosferyczne w Toruniu: niedziela była sucha, chociaż deszcz padał.

(es)

Potop w Toruniu

W nocy z soboty na niedzielę i z niedzieli na poniedziałek między godz. 21 a 6 celem oczyszczenia i skontrolowania sprawności rur kanalizacyjnych i wodociągowych wstrzymano w całym Toruniu dopływ wody.

W sobotę o godz. 23 w czasie prób, prawdopodobnie wskutek zbyt wielkiego ciśnienia wody, rury w kilkunastu miejscach pękły i woda zaczęła zalewać ulice, m. in. plac Teatralny, ul. Strumykowa, Prostą, ul. Grudziądzką, Kościuszki itp. Ponowne zamknięcie dopływu wody wstrzymało dalszy zalew ulic, który gdzieniegdzie przybierał już groźne rozmiary.

Co robić w czasie ataku gazowego?

W najbliższych dniach będą przeprowadzone ćwiczenia połączone z atakiem lotniczym na miasto Toruń i okolice.

W okresie przygotowawczym, czyli podczas tak zwanego **pogotowia o. p. l.** w każdym domu powinien zorganizować się Komitet domowy, przynajmniej z trzech osób. Komitet ten organizuje i poucza mieszkańców domu o sposobach obrony.

Szczegółowe przepisy zalecają, o ile możności zaopatrzenie się w maski przeciwgazowe, które można zakupić w Miejskim Obwodzie LOPP., w bramie bydgoskiej (ulica Piekary 35-37).

W każdym domu należy urządzić przynajmniej jedno pomieszczenie uszczelnione, celem schronienia się w niem dzieci, starców i innych osób, wymagających opieki, a nie mogących używać masek.

Należy zawczasu zaopatrzyć się w świece, lampy naftowe i latarki elektryczne do użytku wewnątrz lokalu.

Żalecone jest również zabezpieczenie szyb od wypadania przy wybuchach petard. Należy je okleić paskami papieru lub lepiej płótna po stronie wewnętrznej w formie jednej lub kilku liter X, zależnie od wielkości szyb. Szczególnie wszystkie szyby okien frontowych muszą być w ten sposób zabezpieczone.

Bombardowanie Torunia z samolotów będzie pozorowane przy pomocy nietrujących, lecz dokuczliwych środków zastępczych, jak petardy, dymy, gazy łzawiące, plamy pseudo iperytowe, sztuczne pożary itp.

Zachowanie się ludności wobec tych środków zastępczych powinno być ściśle takie, jakie miałoby być w wypadkach używania środków rzeczywistych podczas prawdziwego ataku.

FAZA I. ZARZĄDZENIE GASZENIA ŚWIATEŁ.

Aby zabezpieczyć się od napadu lotniczego w nocy może być zarządzone tylko samo gaszenie świateł, bez uruchomiania innych środków obrony.

Zarządzenie to będzie przeprowadzone centralnie, przez wyłączenie prądu w Elektrowni, jak również zgaszenie gazowych lamp ulicznych. Wyłączenie prądu będzie poprzedzone pół minutowem miganiem. W czasie migania lamp elektrycznych należy przygotować światła zastępczę. Natychmiast po zapaleniu świateł zastępczych (lub przedtem) okna zasłonić. Ruch uliczny w tej fazie jest dozwolony i tok życia miasta nie ulega żadnemu dodatkowemu skrępowaniu. Właściwy „alarm lotniczy" będzie zawsze sygnalizowany dźwiękiem syren.

FAZA II. ALARM LOTNICZY.

a) Z chwilą zbliżania się samolotów do Torunia będzie zarządzony w odpowiednim momencie „Alarm lotniczy", sygnalizowany w sposób następujący: zapowiedź przez radjo „Uwaga alarm lotniczy w Toruniu" powtarzana kilkakrotnie oraz jednocześnie długi, jednostajny, przez dwie minuty ryk syren miejskich, fabrycznych, parowozów, statków na Wiśle, trąbek samochodowych itp.

b) Wieczorem w kilka minut po nadaniu sygnału alarmowego nastąpi automatyczne zgaszenie światła elektrycznego na ulicach i w lokalach; światło zaś gazowe będzie zgaszone automatycznie tylko na ulicy.

Światło zastępcze i zasłony. W lokalach w których światło z konieczności musi pozostać, należy już od zmierzchu zasłonić szczelnie wszystkie okna ciemnemi zasłonami.

Ruch kołowy: 1) Ruch na kolejach będzie utrzymany. Ruch kołowy a więc i tramwajowy na mieście z chwilą alarmu wstrzymuje się. 2) Wszelkie środki lokomocji, które będą uruchomione na mieście w czasie alarmu nocnego, a to tylko za zezwoleniem władz wojskowych i administracyjnych, muszą mieć światła przy swych pojazdach przykryte zasłonami niebieskiemi. 3) Piesi, których alarm zastanie na ulicy (jadący tramwajem opuszczają go w miejscu, gdzie się zatrzymał) winni podążyć do swych mieszkań, względnie do mieszkań swych bliższych znajomych, lub w wypadku wzmożonego ruchu kierować się do najbliższych schronisk dla przechodniów, znajdujących się w bramach lokali publicznych jak i kina itp., zaopatrzonych w napisy: **„Schronisko czasowe dla przechodniów"**, (wieczorem miejsca te będą oświetlone czerwonemi lampkami. **Handel** winien odbywać się normalnie, na czas jednak alarmu, pracujący personel ma przerwać swe czynności zwykłe i zająć się dopilnowaniem mienia swego zakładu. Na ten czas publiczność znajdująca się w sklepach musi wyjść na ulicę, poczem drzwi sklepu należy zamknąć.

Szkoły powszechne — klasy młodsze i szkoły wieczorowe będą nieczynne.

Kina będą czynne normalnie. (Instrukcja specjalna do właścicieli kin została wydana).

Wstęp do mieszkań prywatnych służby O. P. L. Osobom organizacji ćwiczeń o. p. l. do lokali prywatnych należy wstęp w wyjątkowej konieczności umożliwić, jednakże tylko w asyście administratora lub dozorcy domu (portjera), po uprzedniem dokładnem wylegitymowaniu się.

ZACHOWANIE SIĘ PUBLICZNOŚCI.

Podczas alarmu publiczność powinna zachować jaknajwiększy spokój i ład, oraz wzajemnie sobie dopomagać w miarę potrzeby.

W czasie alarmu lotniczego

NIE WOLNO:

a) przebywać bez koniecznej potrzeby na ulicach, placach, dachach i balkonach,

b) otwierać, odsłaniać wieczorem okien, zapalać w miejscach odkrytych lampek różnego rodzaju lub ognisk, manipulować przy instalacjach elektrycznych i gazowych,

c) zamykać do godziny 23 bram domów, należy je tylko przymknąć, aby przechodnie potrzebujący schronienia mogli tam wejść bez trudności.

Wszyscy winni zachować dyscyplinę. Stan spokoju, ładu, wstrzymania ruchu, bezwzględnego zgaszenia świateł i wszystkie inne zarządzenia, wydane w związku z alarmem muszą być wykonane bez żadnego uchybienia aż do czasu odwołania.

KONIEC ALARMU.

Z chwilą gdy nalot zostanie skończony, będzie nadany sygnał przez radjo: „Zakończenie alarmu lotniczego w Toruniu" oraz zostaną uruchomione środki odwołania, które były stosowane przy alarmowaniu tylko dźwięk ich **będzie przerywany.**

Niestosujący się do wspomnianych wskazówek mogą spotkać nieprzyjemności moralne, a nawet straty materjalne w postaci kar nakładanych doraźnie przez władze bezpieczeństwa.

Warto zwiedzić wystawę ogrodniczą

W sobotę o godz. 11 w „Tivoli" przy ul. Bydgoskiej odbyło się otwarcie dorocznej wystawy ogrodniczej, urządzanej przez Towarzystwo Właścicieli Gospodarstw Ogrodniczych w Toruniu.

Po krótkich przemówieniach powitalnych p. prezesa Szydłowskiego i p. konsula Hozakowskiego, otwarcia wystawy dokonał osobiście przez przecięcie symbolicznej wstęgi p. Wojewoda Pomorski Stefan Kirtiklis w towarzystwie pomorskiego starosty krajowego p. Łąckiego, prezesa Dyrekcji Kolei w Toruniu p. inż. Dobrzyckiego, prezesa Pomorskiej Izby Rolniczej p. szambelana Donimirskiego, toruńskiego starosty powiatowego i grodzkiego p. mgr. Skórewicza, naczelnego redaktora „Dnia Pomorskiego" p. Henryka Tetzlaffa, wiceprezydenta miasta p. Bały i komendanta Policji Państwowej w Toruniu p. komisarza Podgórskiego.

Następnie p. Wojewoda wraz z otoczeniem z wielkiem zainteresowaniem obejrzał wszystkie eksponaty wystawy, podkreślając z uznaniem piękne wyniki tegorocznej pracy ogrodników toruńskich.

Pana Wojewodę oprowadzali, udzielając wyjaśnień pp. konsul Hozakowski, prezes Szydłowski i Tomaszewski. W ogrodzie przez cały czas koncertowała orkiestra K. P. W. pod batutą kapelmistrza p. Wiśniewskiego.

Wystawa, w której biorą udział niemal wszyscy właściciele gospodarstw ogrodniczych w Toruniu, przedstawia się okazale. Oglądamy na niej piękne okazy róż, dalij, astrów, goździków z ogrodów pp. konsula Hozakowskiego i Łucjana Tomaszewskiego, wspaniałe owoce, zwłaszcza winogrona z firmy p. Hentschla, efektowną piramidę z kalafiorów, dwa olbrzymie okazy agaw p. Jana Szlosowskiego z Dębin w powiecie toruńskim i wiele innych rzeczy.

Wystawę stanowczo warto zwiedzić i to jaknajwcześniej, gdyż będzie ona otwarta tylko do jutra, wtorku, godz. 21.

Z Tow. Polsko-Francuskiego

We wtorek 10 września o godz. 20 odbędzie się, jak zwykle, w hotelu „Polonja" w Toruniu zebranie dyskusyjno - konwersacyjne Stow. Polsko - Francuskiego, na którem p. inż. Zboiński z Dyrekcji Kolejowej wygłosi ciekawy referat w języku francuskim na temat: „Umiłowanie książki".

Należy zaznaczyć, iż Stow. Polsko-Francuskie już w najbliższych dniach przeniesie swoją bibljotkę z ulicy Chełmińskiej do nowego lokalu przy ul. Żeglarskiej 25 na pierwszem piętrze. Lokal ten zajmowało od kilku lat Towarzystwo Hodowców Bydła. Nie jest wykluczone, że zebrania dyskusyjne będą się odbywały w przyszłości w nowym lokalu, do którego przystąpić ma również Klub Polsko - Angielski. Oba te Stowarzyszenia lingwistyczne z nastaniem jesieni rozpoczynają ożywioną działalność w kierunku umożliwienia swym członkom nauczenia się języków angielskiego i francuskiego.

Wycieczka Pań Miłosierdzia do Lwowa nie odbędzie się

Wycieczka do Lwowa Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo z przyczyn od organizatorów niezależnych w tym roku się nie odbędzie. Rada Centralna Związku Stow. Pań Mił. pozwala sobie, na pokrycie znacznych kosztów administracyjnych potrącić 0.50 zł. od sumy wpłaconej za bilet w „Orbisie".

Komisje klasyfikacyjne rozpoczęły na Pomorzu swe prace

Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrami Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Spraw Wewnętrznych wydał rozporządzenie, na mocy którego od dnia 1 września rozpoczęły prace komisje dla klasyfikacyj gruntów dla podatku gruntowego na terenie powiatów: brodnickiego, chełmińskiego, działdowskiego, grudziądzkiego, lubawskiego, sępoleńskiego, tczewskiego, toruńskiego, tucholskiego, wąbrzeskiego i morskiego.

Tragiczny upadek z mostu kolejowego w Toruniu

W sobotę w południe czterech chłopców w wieku od 11—13 lat, a w ich liczbie 12-letni Jerzy Porębowicz, uczeń VI klasy szkoły powszechnej nr. 1 w Toruniu, syn urzędnika Dyrekcji Kolei w Toruniu p. Bronisława Porębowicza, usiłowało przejść przez żelazną barjerę, znajdującą się pod mostem kolejowym w Toruniu.

Chłopcy weszli na barjerę od strony Kępy Bazarowej przez drewniane schody prowadzące na most. W pewnej chwili, gdy Porębowicz, który szedł pierwszy, był już niemal u końca mostu, a więc niedaleko brzegu toruńskiego, ręka jego ześlizgnęła się na mokrej barjerze i chłopiec runął na kamienny fundament filaru, doznając pęknięcia czaszki, złamania obu rąk i ciężkich obrażeń wewnętrznych.

Na wołanie jednego z przechodniów przysłana karetka pogotowia odwiozła chłopca natychmiast do szpitala miejskiego. Mimo jednak usilnych starań lekarzy Porębowicza nie udało się utrzymać przy życia. Zmarł on nie odzyskawszy przytomności tego samego dnia o godz. 17,20.

Smutny ten wypadek wywołał duże wrażenie w mieście i głębokie współczucie dla nieszczęśliwych rodziców, którzy w tak tragiczny sposób stracili jedyne dziecko.

Nie rzucać odpadków od owoców na chodniki!

Ofiarę nieszczęśliwego poślizgnięcia odwieziono do szpitala

Podczas sobotniego targu na rynku Marszałka Piłsudskiego w Bydgoszczy sprzedano wielkie ilości owoców. Skutki tej „konjunktury owocowej" — skutki w naszem mieście znane i często powtarzające się, nie dały na siebie niestety długo czekać. Przechodząca ulicą Mostową **49-letnia Emma Riemer,** mieszkanka Pruszcza poślizgnęła się o jakąś łupinę, czy też pestkę tak nieszczęśliwie, iż **doznała złamania nogi w biodrze.**

Ofiarę wypadku odstawiono do lecznicy powiatowej na Bielawkach.

Aresztowanie awanturników

W Starej Kiszewie dwaj znani t. zw. „narodowcy" Franciszek Banach i Władysław Knuth przybyli pijani do urzędu gminnego. Tu zanieczyścili poczekalnię a następnie poczęli awanturować się w lokalu biurowym, tak że trzeba było przywołać policję dla poskromienia awanturników.

Jednak nietylko nie usłuchali wezwania posterunkowego do opuszczenia lokalu lecz stawili nawet czynny opór. Trzeba było dopiero zakuć awanturników w kajdany, by zaprowadzić ich do aresztu.

SILVA RERUM

zebrał i zestawił Bolesław Busiakiewicz

KALENDARZYK HISTORYCZNY.

Co się kiedy i gdzie wydarzyło?

9 września.

1596 Umarła królowa polska **Anna Jagiellonka,** wdowa po królu Stefanie Batorym. Po śmierci tej królowej na dworze wawelskim, podobnie jak i w całej Polsce zaczęły zdobywać sobie przewagę obyczaje niemieckie.

1737 Urodził się w Bolonji przyrodnik i fizyk włoski **Luigi Galvani.**

1814 Przewiezienie **zwłok księcia Józefa Poniatowskiego** do Warszawy.

1828 Urodził się w Jasnej Polanie światowej sławy pisarz rosyjski **Lew Tołstoj,** laureat nagrody literackiej Nobla.

1873 Urodził się w dzisiejszej Bratislavie głośny reformator teatru **Max Reinhardt.**

1906 Umarł w Warszawie znakomity historyk i prawnik polski — **Aleksander Rembowski.**

W sobotę, dnia 7 września 1935 r. zmarł nagle, w dwunastym roku życia, nasz jedyny, ukochany synek

ś. p.

Jurek Porębowicz

uczeń kl. 6 szkoły powszechnej

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, 9 bm. o godz. 16, z Szpitala Miejskiego na cmentarz garnizonowy w Toruniu, o czem donoszą nieutuleni w smutku

rodzice.

Olbrzymie znaczenie Bałtyku w handlu międzynarodowym

Obrót towarowy portów bałtyckich wyniósł 60 miljon. ton

Według ostatnio dokonanych obliczeń ogólny obrót towarowy w portach Bałtyku wyniósł ogółem prawie 60 miljonów ton, t. zn. że przez porty te przeszło towarów więcej niż przez kanał Suezki i kanał Panamski, wzięte razem. Wynika z tego, że Bałtyk w międzynarodowym obrocie towarowym zajmuje bardzo poważne miejsce. Połowa wskazanej ilości towarów załadowana została do portów lub w portach, położonych na innych morzach, druga połowa stanowi obrót między portami Bałtyku względnie należy do obrotu przybrzeżnego. Bałtyk z innemi morzami łączą dwa przejścia — Skagerak i Kalegat, oraz kanał Kiloński. Transport towarów przez pierwsze z tych przejść jest prawie równy transportom przez kanał Panamski.

Gdynia, jak wiadomo ze swym przeładunkiem 7.2 miljona ton w roku 1934 towarów zajmuje pierwsze miejsce na Bałtyku, przewyższając pod tym względem tak Kopenhagę, jak i Szczecin, każdego z których przeładunki obracały się w granicach 6 miljn. ton.

Walne zebranie producentów nasion oleistych

odbędzie się w piątek w Poznaniu

Celem poinformowania producentów nasion oleistych o obecnej sytuacji na rynku tych nasion i olejów roślinnych oraz o warunkach zawartej w ostatnich dniach umowy z przemysłem olejarskim dotycz. dostawy nasion oleistych „Stowarzyszenie Producentów Nasion Oleistych Zachodniej Polski" urządza **w piątek, dnia 13 września br. o godz. 11,30 w Poznaniu** na sali „Wielkopolskiej Izby Rolniczej" ul. Mickiewicza 33 **nadzwyczajne walne zgromadzenie członków.**

Pragnąc zapoznać pp. producentów z jedyną w Polsce Olejarnią rolniczą oraz z techniką przerobu nasion oleistych, Stowarzyszenie urządza tego samego dnia t. j. **w piątek, dnia 13 września br. wycieczkę do Szamotuł** celem zwiedzenia tamtejszej **Olejarni,** przyjętej i uruchomionej przez „Rolniczą Spółkę Olejarską". Zgłoszenia udziału w wycieczce przesyłać należy do dnia **10 września br. włącznie** do biura Stowarzyszenia Producentów Nasion Oleistych w Poznaniu ul. Sew. Mielżyńskiego nr. 7. Odjazd z Poznania do Szamotuł pociągiem o godz. 15,25 powrót do Poznania o godz. 19,05. Koszt wycieczki od 2—2,50 zł od osoby w zależności od liczby uczestników.

W zgromadzeniu mogą wziąć udział również pp. producenci nasion oleistych, niebędący członkami Stowarzyszenia.

* * *

W dniu 3 bm. odbyło się w Szamotułach uruchomienie nieczynnej od dłuższego czasu Olejarni Szamotuły, wydzierżawionej przez niedawno utworzą „Rolniczą Spółkę Olejarską".

Uruchomiona Olejarnia w Szamotułach jest jedną z największych w Polsce przetwórni nasion oleistych, przerabia rocznie ca 6000 ton nasion oleistych. Olejarnia ta poza wytłaczaniem olejów rzepakowego, lnianego i słonecznikowego, posiada specjalne urządzenia do fabrykacji pokostu i oleju do palenia, co umożliwia jej dostarczenie na rynek, również gotowych fabrykatów. Dzięki racjonalnemu urządzeniu technicznemu, wyroby Olejarni w Szamotułach, oddawna uznawane były na rynku, jako jedne z najlepszych i z tego powodu znajdowały zawsze chętnych nabywców.

Uczczenie pamięci Marszałka Piłsudskiego

przez Okręg Pomorski Polskiego Czerwonego Krzyża

Wykaz ofiar na „Pomorski Samolot Sanitarny im. Marszałka Piłsudskiego", złożonych na ręce Zarządu Okr. Pomorskiego P. C. K. w Toruniu do dnia 5 sierpnia 1935, a następnie przekazanych do dyspozycji Komitetu budowy „Muzeum Ziemi Pomorskiej im. Marszałka Piłsudskiego" w Toruniu oraz Naczelnego Komitetu uczczenia pamięci Marszałka Piłsudskiego w Warszawie.

(Ciąg dalszy).

Z przeniesienia 12.552,16; Kabel Polski Sp. Akc. Bydgoszcz 250; Oddział Drogowy Chojnice 8,55; P. K. P. Odcinek Drogowy Bydgoszcz 8,20; PKP. Odcinek drogowy Bydgoszcz II 4,65; Oddział Ruchowo - Handlowy, Bydgoszcz 5,—; Pomorska Składnica Uzbrojenia, Toruń 16,50; Stacja Brzozy, Toruń 2,80; Stacja Gardeja 3,70; PKP. Odc. Drogowy, Iłowo 8,80; Stacja Racławki 4,40; Koło PCK. Konarzyny 31,70; Stacja Lidzbark 3,20; PKP. Stacja Jabłonowo 1,80; p. Józef Kuździński, Linja Zakrzewo 0,50; Zawiadowca st. Otok 2; Zarząd Gminny Mroczno 5,70 PKP. Stacja Drużyny 1,60; PKP. Stacja Wrocki 1,10; Zarząd Gminy Turzno 2; Komenda Powiatowa P. P. Grudziądz 18; Komisarjat I Główny P. P. Grudziądz 5,90; PKP. Stacja Kolibki-Orłowo 6,50; DOKP. Toruń Biuro Kontroli Doch., Bydgoszcz 34,70; Stacja Lipinki 2,60; PKP Odcinek Drogowy Wejherowo 8,72; PKP. Stacja Gołubie - Kaszubskie 2,15; PKP. Wydział Drogowy Bydgoszcz 23,50; Ubezpieczalnia Społeczna Gdynia z tymcz. siedziba w Wejherowie 13,25; p. Temerson, Grudziądz 20,—; Stacja Zaryń pow. Koło 3; PKP. Odcinek Drogowy Pruszcz - Bagienica 5,60; PKP Odcinek Drogowy Pruszcz - Bagienica 9,85; ks. Grabański, Ciche, poczta Zbiczno 3,80; p. Frankiewicz Fr., Warlubie 7,20; p. Feliks Byczkowski, Michocino 0,50; PKP. Odcinek Drogowy Puck II 12,10; PKP. Stacja Chełmce 1,10; p. Mijanka, Karczyn 1,10; PKP. Stacja Fordon 10,90; p. Bucholz Br. zaw. stacji, Chełmża 20,05; P. K. P. Stacja Łasin 2,50; Pomorska Izba Rolnicza, Toruń 129,50; Odcinek Drogowy w Grudziądzu 6,25; PKP. Odcinek Drogowy Żukowo 3,63; PKP. Odcinek Drogowy Żukowo - Zachodnie 0,95; PKP. Stacja Serock 1,15; PKP. Odcinek Drogowy Gardeja 5,95; Zarząd Gminny w Wielowiczu 5,50; PKP. Eksp. Towarowa Starogard 4,30; PKP. Odcinek Drogowy Działdowo 7,70; PKP. Odcinek Drogowy Tuchola 9,85; Zarząd Gminny Płużnica 2,80; p. Wojewski Antoni, zaw. odc. drog. I kl. Biskupin-p. 9,50; PKP. Stacja Krostkowo 6,10; Stacja Wydźno 1,50; PKP. Stacja Dorotowo 8,80; PKP. Odcinek Drogowy Toruń 12,80; PKP. Eksp. Towarowa Toruń-Przedmieście 10; PKP. Stacja Rychnowo 4,50; Szefostwo Sanit. OK. 8 Toruń 22; pp. Sędziowie i urzędnicy Sądu Grodzkiego, Tczew 13,40; Dyrekcja Okr. Kolei Państw., Toruń, Wydz. Handl., Bydgoszcz 16,25; P. K. P. Odcinek Drogowy Iłowo 22,55; Kasa stacyjna Toruń-miasto 11,42; p. Wójt gminy Nowa Tuchola 1,50; Odcinek Drogowy PKP. Lidzbark 2,65; PKP. Odc. Sygnałowy Tczew 5,40; Stacja Kolejowa Widawa 4; PKP. Odcinek Drogowy Terespol Pom. 15,25; PKP. Stacja Laskowice 32,40; Komunalna Kasa Oszczędności pow. Morskiego, Oddz. Wejherowo 23; PKP. Odcinek Drogowy Puck II 1,10; Zarząd Gminny Podgórz-wieś 13,20; PKP. Stacja Koronowo 6,90; PKP. Stacja Bydgoszcz Wschód 8,57; PKP. Odcinek Drogowy Bąk 6,45; Zawiadowca Stacji Rabinek 1,50; Dyr. Okr. Kolei Państw. Toruń, Biuro Portowe P. K. P. Gdynia 18; PKP. Bydgoszcz 3,90; Odcinek Drogowy Grudziądz 2,85; PKP. Stacja Jamielnik 3; PKP. Stacja Rogóźno Pom. 1,40; PKP. Odcinek Drogowy Kotomierz 7,30; PKP. Odcinek Drogowy Zajączkowy Tczewskie 18,05; PKP. Stacja Piesienice 2,50; PKP. Stacja Rakowo 1; Urząd Gminny w Brzoziu 7,20; PKP. Odcinek Drogowy Rąbinek 12,35; Zarząd Miejski Chojnice 4,25; PKP. Odcinek Sygnałowy Karsznice 6,60; PKP. Stacja Dziemiany 2; P. K. P. Odcinek Drogowy I Puck 12,80; Stacja Mrzezino 1; PKP. Odcinek Drogowy Sierakowice 7,40; PKP. Odcinek Drogowy Sierakowice 3,70; P. K. P. Stacja Radomno 1; Stacja Osowa 3,80; Kasa stacyjna Czarnoś 1; PKP. Stacja Żukowo - Wschód 2,70; p. Rumiński Tomasz, zaw. wag. II kl. Toruń 20,55; PKP. Odcinek Drogowy II Toruń 4,50; Stacja Szadek 3,20; p. Jan Porębski, dyr. gimn. p. Chełmża 20,25; PKP. Stacja Narzyn 6,20; PKP. Stacja Opalenie 1; Zarząd Gminny Rogóźno 1,40; P. K. P. Stacja Narkowy 2,90; PKP. Stacja Terespol 6,60; PKP. Magazyn Pomocniczy w Tczewie 5,30; PKP. Parowozownia Zajączkowo Tczewskie 9,20; PKP. Stacja Zalistrzewo 1; PKP. Kasa Stacyjna Szonowo-Szlacheckie 1,70; Glina Feliks, Śliwice-Szlacheckie 1,70; PKP. Stacja Grzywna 3,65; PKP. Odcinek Drogowy I Chojnice 4,30; PKP. Parowozownia I kl. Chojnice 19,40; PKP. Parowozownia Kartuzy 25,90; PKP. Odcinek Drogowy Poddębice 5,60; PKP. Stacja Krokowa 6,25; PKP. Stacja Kolejowa Kuźnica (Hel) 2; Stacja Radzyń 0,60; PKP. Odcinek Drogowy Karsznice 5,09; PKP. Eksp. Towarowa Toruń - Mokre 4,80; Zarząd gminny w Strzelnie 11,50; Stacja Toruń - Przedmieście 20; Federacja Kolejowców Zajączkowo 38,10; PKP. Warsztaty Oddz. I kl. w Tczewie 47,90; PKP. Żukowo - Zachodnie 2,50; P. K. P. Odcinek Drogowy I i II kl. Skarszewy 8,90; p. Banacki Stanisław, Jabłonowo-Pom. 15,45; PKP. Parowozownia w Bydgoszczy 66,50; PKP. Wydz. Mechaniczny, Bydgoszcz 75,70; PKP. Odcinek Drogowy Fordon 2,20. Do przeniesienia: 14.141,34.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Ulgi podatkowe dla rolników dotkniętych klęską posuchy

Pomorskie Towarzystwo Rolnicze wobec tegorocznej klęski posuchy przypomina, że rolnicy dotknięci tą klęską mogą uzyskać ulgi w państwowym podatku gruntowym za rok 1935 wraz z dodatkiem samorządowym. Poszkodowani winni zawiadomić o klęsce Urząd Skarbowy i to jaknajwcześniej, ażeby specjalna Komisja mogła stwierdzić na miejscu rozmiar strat. Najaktualniejszem w tej chwili będzie zgłoszenie szkód w okopowych w celu ich stwierdzenia.

Podania do Urzędów Skarbowych o ulgi z powodu klęski posuchy są wolne od opłaty stemplowej.

Budowa portu rybackiego w Wielkiej Wsi

W najbliższym czasie zbudowana zostanie bocznica kolejowa i droga dojazdowa na tereny przyszłego portu rybackiego w Wielkiej Wsi Hallerowie nad otwartym Bałtykiem. Przez okres zimowy zwożony będzie materjał budowlany.

Kto wygrał?

4-ty dzień ciągnienia Pożyczki Inwestycyjnej

Zł 500: nr. serji 115 nr. obligacji 5, 116 — 5, (I-sza liczba oznacza nr. obligacji, II-ga serji) 219 — 5, 62 — 12, 388 — 12, 668 — 14, 262 — 14, 88 — 17, 232 — 17, 221 — 17, 205 — 17, 378 — 22, 683 — 22, 706 — 22, 20 — 26, 870 — 26, 232 — 27, 418 — 27, 461 — 27, 46 — 27, 1881 — 5, 1224 — 5, 1663 — 5, 1119 — 12, 1766 — 12, 1776 — 12, 1048 — 12, 1897 — 12, 1238 — 14, 1847 — 14, 1197 — 17, 1241 — 17, 1566 — 22, 1883 — 22, 1705 — 22, 1959 — 22, 1514 — 22, 1610 — 27, 1213 — 27, 2074 — 9, 2219 — 9, 2178 — 12, 2367 — 14, 2304 — 17, 2831 — 22, 2422 — 22, 2903 — 22, 2098 — 27, 3056 — 5, 3569 — 9, 3874 — 9, 3092 — 9, 3999 — 12, 3241 — 14, 3682 — 14, 3807 — 3971 — 17, 3313 — 22, 3649 — 22, 3 62 — 22, 3103 — 26, 3598 — 26, 3729 — 27, 4342 — 5, 4815 — 5, 4745 — 9, 4220 — 9, 4529 — 12, 4251 — 12, 4602 — 12, 4040 — 14, 4269 — 17, 4858 — 17, 4609 — 17, 4299 — 22, 4910 — 22, 4303 — 26, 4463 — 26, 4176 — 26, 4174 — 27, 5440 — 9, 5716 — 9, 5353 — 9, 5891 — 9, 5544 — 12, 5791 — 12, 5934 — 14, 5429 — 14, 5387 — 14, 5126 — 14, 5112 — 17, 5051 — 22, 5606 — 26, 5077 — 26, 5697 — 27, 5428 — 27, 6425 — 5, 6118 — 9, 6295 — 14, 6220 — 14, 6281 — 17, 6926 — 22, 6292 — 22, 6265 — 22, 6277 — 22, 6722 — 27, 7120 — 5, 7712 — 5, 7974 — 5, 7597 — 9, 7179 — 9, 7322 — 9, 7585 — 12, 7497 — 14, 1151 — 14, 7030 — 14, 7297 — 22, 7909 — 22, 7560 — 22, 7655 — 22, 7596 — 22, 7923 — 22, 7041 — 26, 8214 — 14, 8142 — 14, 8001 — 14, 8592 — 14, 8393 — 14, 8116 — 17, 8489 — 22, 8114 — 22, 8300 — 22, 8064 — 22, 8115 — 27, 8189 — 27, 8381 — 27, 9069 — 12, 9560 — 12, 9878 — 12, 9782 — 14, 9007 — 22, 9557 — 22, 9449 — 26, 10043 — 5, 10205 — 5, 10773 — 9, 10830 — 12, 10572 — 12, 10643 — 14, 10838 — 14, 10828 — 14, 10734 — 14, 10408 — 17, 10139 — 17, 10592 — 17, 10054 — 26, 10072 — 26, 10859 — 26, 10567 — 26, 11077 — 5, 11299 — 5, 11985 — 5, 11041 — 5, 11473 — 12, 11738 — 12, 11645 — 14, 11016 — 17, 11475 — 17, 11626 — 17, 11056 — 22, 11820 — 22, 11683 — 26, 11077 — 26, 11606 — 26, 11826 — 27, 11721 — 27, 12491 — 5, 12483 — 5, 12976 — 5, 12298 — 5, 12920 — 5, 12446 — 12, 12862 — 14, 12184 — 14, 12010 — 14, 12281 — 17, 12035 — 17, 12878 — 22, 12300 — 22, 12657 — 27, 13391 — 5, 13785 — 12, 13058 — 12, 13880 — 14, 13581 — 14, 13181 — 17, 13337 — 22, 13010 — 22, 13298 — 22, 13147 — 26, 13248 — 26, 13214 — 26, 13318 — 26, 13628 — 26, 13303 — 27, 14595 — 5, 14015 — 9, 14454 — 9, 14204 — 9, 14203 — 12, 14803 — 14, 14134 — 14, 14573 — 14, 14893 — 17, 14298 — 22, 14364 — 22, 14996 — 22, 14221 — 27, 14969 — 27, 15860 — 5, 15038 — 9, 15686 — 14, 15478 — 14, 15821 — 14, 15406 — 14, 15485 — 14, 15909 — 14, 15781 — 15, 15600 — 15, 15346 — 14, 15102 — 14, 15231 — 17, 15101 — 17, 15861 — 17, 15551 — 17, 15340 — 17, 15368 — 22, 15304 — 26, 15247 — 26, 15006 — 27, 15168 — 27, 15314 — 27, 16104 — 5, 16545 — 9, 16147 — 12, 16444 — 12, 16140 — 12, 16573 — 14, 16897 — 22, 16508 — 22, 16408 — 22, 16219 — 22, 16973 — 22, 16640 — 26, 16366 — 27, 16300 — 27, 17919 — 9, 17199 — 9, 17873 — 9, 17318 — 12, 17259 — 14, 17542 — 14, 17301 — 14, 17025 — 22, 17834 — 22, 17744 — 22, 17154 — 22, 17805 — 22, 17483 — 26, 18349 — 5, 18775 — 5, 18401 — 9, 18334 — 9, 18882 — 12, 18515 — 14, 18558 — 14, 18658 — 17, 18266 — 22, 18113 — 22, 18883 — 22, 18141 — 22, 18967 — 22, 18471 — 22, 18842 — 26, 18265 — 26, 18497 — 27, 18119 — 27, 19976 — 5, 19237 — 5, 19751 — 9, 19639 — 12, 19312 — 14, 19830 — 14, 19316 — 14, 19788 — 22, 19163 — 22, 19375 — 22, 19336 — 22, 19925 — 26, 20487 — 14, 20647 — 14, 20995 — 14, 20743 — 14, 20941 — 14, 20640 — 14, 20884 — 14, 20436 — 14, 20286 — 14, 20305 — 14, 20930 — 17, 20077 — 17, 20550 — 22, 20681 — 22, 20405 — 22, 20052 — 26, 20642 — 26, 20859 — 27, 20681 — 27, 20645 — 27, 21582 — 5, 21135 — 5, 21610 — 9, 21360 — 9, 21997 — 9, 21318 — 9, 21110 — 12, 21727 — 12, 21180 — 12, 21854 — 14, 21865 — 14, 21870 — 17, 21084 — 22, 21260 — 26, 21616 — 26, 21842 — 26, 21143 — 27, 21290 — 27, 22484 — 5, 22724 — 9, 22052 — 9, 22875 — 9, 22615 — 9, 22841 — 14, 22611 — 14, 22883 — 14, 22605 — 17, 22615 — 22, 22815 — 22, 22900 — 27, 22205 — 27.

5-ty dzień ciągnienia Pożyczki Inwestycyjnej

Zł 500: Nr. 6 — S. 608, 1238, 1350, 1059, 2687, 2505, 4511, 4224, 5107, 6230, 6630, 6932, 6461, 8944, 9125, 9084, 11292, 11921, 12281, 12948, 12690, 13389, 13120, 15705, 16792, 17236, 18724, 18168, 19281, 10894, 20275, 20084, 22656, 22139.

Nr. 10 — S. 745, 1040, 1113, 1642, 2816, 2431, 2257, 2173, 2367, 3970, 4250, 4637, 4461, 5079, 5924, 5804, 6982, 6789, 7302, 8435, 8145, 8065, 9871, 10072, 10378, 13577, 13005, 14540, 15448, 15617, 15605, 16032, 17161, 20817, 22015.

Nr. 21 — S. 180, 203, 267, 696, 1472, 3228, 4650, 4873, 5274, 6723, 6076, 8040, 8522, 11208, 11912, 11905, 12014, 12452, 12657, 12764, 12199, 13896, 14362, 14071, 16848, 17636, 17768, 17011, 18401, 19336, 20854, 21401, 21396, 22157, 22449.

Nr. 22 — S. 148, 2476, 3288, 3807, 4532, 5382, 6584, 6365, 7586, 7735, 10306, 11974, 11175, 13094, 14411, 14940, 15245, 16088, 16079, 16402, 16956, 18224, 18053, 18492, 18270, 19461, 19683, 19310, 20447, 21840, 21369, 21985, 22943, 22171.

Nr. 28 — S. 1254, 1709, 2746, 2749, 3748, 4602, 4022, 6360, 6013, 6959, 6329, 6506, 6115, 9915, 9123, 10505, 11645, 12221, 11510, 12294, 12757, 12426, 14598, 15093, 16881, 16873, 17424, 18254, 18943, 20613, 20990, 21651, 21100, 21252, 21066.

Nr. 32 — S. 1004, 2634, 2229, 4372, 5445, 5335, 5388, 5083, 6935, 6592, 6965, 6521, 6837, 8113, 8531, 8096, 9531, 10375, 12089, 13589, 13523, 14918, 14214, 15679, 16545, 17190, 17728, 18608, 18311, 18805, 19704, 21057, 21468, 21927, 22289.

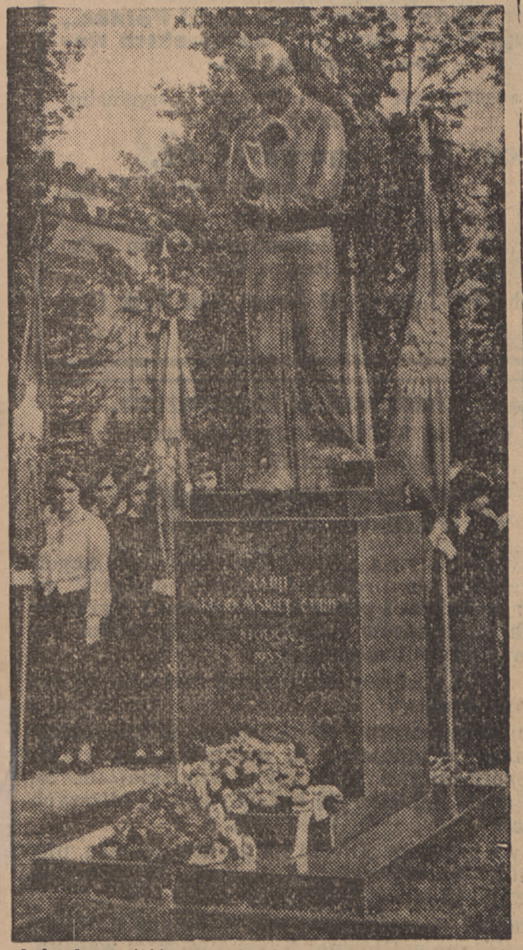
Nr. 43 — S. 94, 762, 2444, 2756, 3117, 5578, 5139, 5581 6311, 7041, 7710, 7473, 8475, 8334, 8727, 8517, 10810, 10608, 10584, 11426, 11261, 12872, 12323, 13320, 13901, 13779, 13125, 14694, 15555, 15196, 16028, 19521, 19835, 21585, 22529.

Nr. 44 — S. 281, 350, 476, 555, 1609, 1210, 1175, 1483 1144, 2081, 2278, 2898, 2608, 3160, 3826, 3317, 3807, 4403, 4188, 4745, 6972, 6935, 6797, 7846, 8150, 8736, 8534, 8059, 8062, 8002, 9325, 9310, 10320, 10903, 11858, 11407, 14277, 12810, 12216, 12918, 13493, 13985, 14013, 14619, 14092, 15690, 15988, 15661, 16128, 16128, 16185, 16456, 16828, 17189, 17430, 17286, 17804, 18662, 18283, 18880, 19070, 19216, 19529, 19238, 19127, 19930, 19411, 19410, 21618, 21015.

Nr. 47 — S. 321, 2570, 2016, 2183, 3430, 3729, 3291, 4126, 4776, 5839, 5305, 5155, 5618, 6921, 8598, 8259, 9092, 9424, 10584, 10160, 11874, 11238, 11404, 11851, 14471, 15737, 15661, 15753, 16703, 17631, 18288, 19798, 19158, 21936, 22216.

Z całego kraju

Pomnik Curie-Skłodowskiej

Jak donosiliśmy, odbyło się w ub. tygodniu w Warszawie odsłonięcie pomnika Marji Curie-Skłodowskiej.

NAPAD BANDYCKI W TATRACH PO STRONIE CZESKIEJ.

W Tatrach po stronie czeskiej 14 kroków od granicy polskiej pod doliną Chochołowską napadł zamaskowany osobnik na dr. Jelnika i dr. Elżbietę Kubik z Pragi. — Bandyta strzelił z karabinu, nie raniąc na szczęście napadniętych, poczem obrabował ich z ekwipunku turystycznego i gotówki w kwocie 1400 kor. czeskich. Żandarmerja czeska zawiadomiła posterunek P. P. w Chochołowie, że bandyta uciekł na teren polski.

SPŁONĘŁA FABRYKA CEMENTU.

W fabryce cementu Podroś w mieście Roś pow. wołkowyskiego, wskutek krótkiego spięcia wybuch pożar w szopie z materjałami do wyrobu beczek cementowych. Ogień zniszczył szopę, zapasy materjału, różne maszyny i narzędzia. Straty wynoszą 30.000 zł.

USTALENIE CEN MIĘSA I PIECZYWA W POZNANIU.

Wyłoniona przez władze miejskie komisja mająca na celu zbadanie przyczyn drożyzny mięsa dokona w najbliższym czasie próbnych zakupów i uboju oraz przeprowadzi własną orjentacyjną kalkulację cen, które będą następnie w Poznaniu obowiązywały. Przeprowadzi się równocześnie kalkulację cen pieczywa, które w dniu dzisiejszym w związku z podrożeniem żyta i pszenicy znowu podrożało.

POWTÓRNY ZAMACH SAMOBÓJCZY.

W Poznaniu przed kilku miesiącami bezrobotny krawiec Jan Gdynia, eksmitowany z mieszkania, postanowił wraz z żoną popełnić samobójstwo. W tym celu zatruli się oboje gazem świetlnym. Gdyniowa zmarła, a Gdynię zdołano odratować. Obecnie Gdynia po dłuższej kuracji wrócił do domu i dokonał powtórnego zamachu samobójczego, wieszając się na klamce.

ARESZTOWANIE AGITATORA ENDECKIEGO.

W związku z wiadomością o aresztowaniach działaczy stronnictwa narodowego, dowiadujemy się, że policja dokonała rewizji w mieszkaniu prezesa miejscowego stronnictwa narodowego dr. Mamaka, którego następnie aresztowano, odstawiając natychmiast do miejsca odosobnienia w Berezie Kartuskiej.
okupu i groził śmiercią. Korfanty przyznał się do winy i został osadzony w więzieniu.

WIELKA BURZA PRZESZŁA NAD WILEŃSZCZYZNĄ.

Nad Wileńszczyzną przeszła olbrzymia burza, wyrządzając wielkie szkody w zbiorach i dobytku. W powiatach wilejskim, mołodeczańskim, postawskim i słonimskim padła od piorunów znaczna ilość inwentarza oraz wybuchło kilkanaście pożarów. W lasach wichura powyrywała i połamała masę drzew. Wezbrana wskutek ulewnego deszczu rzeczka Issa zalała okoliczne łąki, zamulając je i niszcząc siano. Straty spowodowane przez burzę są znaczne.

Katastrofa szybowcowa

Zginął sierżant Spett z 4 p. lotn.

Na szybowisku w Centrum wyszkolenia szybowcowego w Ustjanowej zabił się lotnik-sierżant Mieczysław Spett. Lotnik wystartował do lotu na szybowcu CW-5, holowanym przez samolot. W pewnym momencie lina łącząca szybowiec z samolotem — pękła. Szybowiec skapotował i począł lecieć wdół. Nim sierżant Spett zdołał opanować stery, szybowiec spadł na ziemie, grzebiąc pod sobąc lotnika.

Sierżant Spett służył w 4 p. lotn. w Toruniu, skąd odkomenderowany został, jako instruktor, do lotnictwa szybowcowego.

Port łódzki w Płocku

Przemysł okręgu łódzkiego pozbawiony był dotychczas możności korzystania z taniego przewozu towarów masowych drogą wodną, ze względu na specyficzne położenie geograficzne.

Częściowe usunięcie tej niedogodności nastąpi na jesieni br., z chwilą oddania do eksploatacji paru basenów nowobudującego się portu wiślanego w Płocku. Port ten będzie przeznaczony głównie dla potrzeb przemysłu łódzkiego, następnie zaś dla okręgu płockiego.

Oddanie portu płockiego do użytku umożliwi przewóz towarów z Gdyni do Płocka wodą, stąd zaś do Łodzi koleją.

Port płocki znajduje się na lewym brzegu Wisły i zajmuje obszar 43,5 ha. Port posiadać będzie 5 basenów. Ogólna długość nabrzeża przewidziana jest na 2.100 m. W tem 900 m. nabrzeża będzie miało połączenie kolejowe. Zdolność przeładunkowa portu jest obliczona na 350.000 ton rocznie.

Budowę portu rozpoczęto w r. 1919. Od roku 1933-34 do 1935-36 roboty finansował Fundusz Pracy.

Obecnie odbywa się układanie linij kolejowych z portu płockiego do stacji Radziwie.

Krwawe napady bandyckie

W nocy z piątku na sobotę dokonano krwawego napadu na mieszkanie emerytowanego kierownika szkoły Pitloka w Pawłowicach pow. pszczyńskiego. W mieszkaniu znajdowała się wówczas służąca Chmielnikowa. Po chwili nadbiegła druga służąca Koźlikówna. Wszczęła ona alarm, zmuszając napastnika do ucieczki. Bandyta dał uciekając kilka strzałów. Jeden z nich położył trupem Chmielnikową, drugi zranił Koźlikównę. Napastnikowi udało się w ciemnościach zbiec przed pościgiem policji.

We wsi Perchu, pow. Sarny, wtargnęło do mieszkania niejakiego Josla Śliwki 3-ch napastników, którzy po splondrowaniu skle pu i zamordowaniu 13-letniej córki Śliwki — Estery, zbiegli.

Niespodzianka dla miłośników turystyki morskiej

Ci wszyscy, którzy dotychczas z różnych powodów nie mogli uczestniczyć w przyjemnych i pouczających kilkudniowych wycieczkach morskich, skorzystać mogą obecnie z nadarzającej się, ostatniej w roku bieżącym, okazji. Pomimo bowiem końca sezonu, „Gdynia — Ameryka Linje Żeglugowe S. A." organizuje dwie krótkie, posezonowe, popularne wycieczki do Sztokholmu i Kopenhagi na statku „Pułaski". Łagodne w porze wczesnej jesieni morze, niskie ceny wycieczek, rozpoczynające się już od 60 wzgl. 70 złotych, perspektywa spędzenia kilku dni w orzeźwiającem morskiem powietrzu, wreszcie możność poznania uroczych stolic północy, wszystko to napewno skłoni miłośników turystyki morskiej do uczestniczenia w powyższych imprezach. Wycieczka do Sztokholmu odbędzie się w czasie od 20 do 24 września, zaś wycieczka do Kopenhagi od 27 do 30 września. Bliższych informacyj udzielają: Gdynia — Ameryka Linje Żeglugowe S. A., oraz Biura Podróży.

Programy radjowe

Wtorek, 10 września

ROZGŁOSNIA WARSZAWSKA

6,30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze". 6,33 Pobudka do gimnastyki. 6,34 Gimnastyka. 6,50 Muzyka (płyty). W przerwie o godz. 7,20 Dziennik poranny. 7,50 Program na dzień bież. 7,55 Parę informacyj. 8,00 Audycja dla szkół. 8,10—11,57 Przerwa. 11,57 Sygnał czasu z Warsz. Obserw. Astronom. 12,00 Hejnał z Wieży Marjackiej w Krakowie. 12,03 Dziennik południowy. 12,15 Audycja dla szkół (dla dzieci młodszych). „A my za nią, jak za panią" — pióra Janiny Porazińskiej. 12,30 Koncert południowy z udziałem solistów (płyty). 13,25 Chwilka dla kobiet. 13,30 Z rynku pracy. 13,35—15,15. Przerwa. 15,15 Przegląd giełdowy. 15,25 Wiad. o eksporcie polskim. 15,30 Koncert w wyk. zespołu Haliny Adamskiej-Grossmanowej. 16,00 Skrzynka P. K. O. 16,15 Pieśni w wyk. Izy Rola Przy fort. prof. L. Urstein. 16,30 Utwory skrzypc. z Katowic. 16,45 „Cała Polska śpiewa". Audycję prowadzi prof. Bron. Rutkowski. 17,00 „Wielkie i drobne wynalazki". „Od mleka do taśmy filmowej", odczyt — wygł. inż. Ludwik Awin. 17,15 Koncert solistów (płyty). 17,30 G. Haendel: Koncert organowy F-dur — wykona i objaśni prof. Bron. Rutkowski. Tr. z Konserwatorjum. 17,50 Skrzynka językowa — prof. W. Doroszewski. 18,00 Muzyka taneczna w wyk. Małej Ork. P. R pod dyr. Z. Górzyńskiego. 18,30 „Blaski i nędza grafomanji" — szkic literacki Jana Emila Skiwskiego. 18,45 Muzyka instrumentalna z płyt. 19,00 Wiad. rolnicze w oprac. J. Płatka. 19,10 Program na dzień nast. 19,20 Koncert reklamowy. 19,35 Wiadom. sport. lokalne. 19,40 Wiad. sport. ogólne. 19,50 Pogad. aktualna. 20,00 Recital śpiewaczy Edwarda Bendera (bas). Przy fort. prof. L. Urstein. 20,20 Omówienie koncertu europejskiego z Budapesztu. 20,28—20,30 Przerwa. 20,30—21,30 Tr. z Budapesztu koncertu europejskiego, poświęconego Franc. Lisztowi. Wyk.: ork. symf. Król. Opery w Budapeszcie pod dyr. Ernö de Dohnanyi. Anna Barthy (śpiew) i Bela Bartok (fort.). 1) Poemat symf. „Tasso" — wyk. ork., 2) Danse macabre — wyk. z tow. ork. Bela Bartok, 3) Pieśni: a) Loreley, b) Cyganie — odśp. z tow. ork. Anna Barthy, 4) Rapsodja węgierska Nr. 1 — wyk. ork. 21,30 Dziennik wieczorny. 21,40 Obrazki z Polski współczesnej". 21,45 Muzyka taneczna w wyk. Małej Ork. P. R. pod dyr. Zdz. Górzyńskiego. 22,30 „Dopolavoro", feljeton — wygł. Irena Jabłowska. 22,45 Muzyka lekka (płyty). 23,00 Wiad. meteorol. dla komunik. lotniczej 23,05—23,30 „Podróż po Europie: jedziemy do Francji!" (audycja muzyczna z płyt).

ROZGŁOSNIA TORUŃSKA

6,30—7,50 Tr. z Warszawy. 7,50 Program na dzień bież. 7,55 Parę informacyj. 8,00—8,10 Tr. z Warszawy. 8,10—11,57 Przerwa. 11,57—12,03 Tr. z Warszawy i Krakowa. 12,03—12,30 Tr. z Warszawy. 12,30 Koncert symfon. (płyty). 13,25—13,35 Tr. z Warszawy. 13,25 Muzyka lekka (płyty). 14,30—15,15 Przerwa. 15,15 Przegląd giełdowy. 15,25—16,45 Tr. z Warszawy i Katowic. 16,45—18,30 Tr. z Warszawy. 18,30 „Dawni i współcześni poeci kaszubscy"; „Poezje młodych", odczyt wygł. dr. Wł. Pniewski. 18,45 Recital fortepianowy Zofji Rogoyskiej-Żukowskiej. 1) Melcer: Nokturn a-dur, 2) Różycki: Legenda, 3) Debussy: Reflets dans l'eau, Jardin sous la pluie, 4) Albeniz: Cordoba. 19,09 Chwilka morsko-pomorska. 19,10 Program na dzień nast. 19,20 Koncert reklam. 19,35 Wiad. sport. z Pomorza. 19,40—20,28 Tr. z Warszawy. 20,28—20,30 Przerwa. 20,30—21,30 Transm. z Budapesztu przez Warszawę. 21,30—22,45 Tr. z Warszawy. 22,45—23,00 Chóry revellersów (płyty). 23,00—23,30 Tr. z Warszawy.

ZAGRANICA

17,30 Moskwa (WCSPS). „Pskowiczanka" — opera Rimskij-Korsakowa. 18,00 Monachjum — Norymberga. Przybycie Kanclerza Hitlera na Kongres, oraz powitanie. 18,00 Leningrad. „Aida", opera Verdiego. 18,15 Moskwa (Kom.). Recital śpiewaczy. 18,30 Koszyce. Recital skrz. Steinowej. 18,35 Bratisława. Muzyka jazzowa. 19,25 M. Ostrawa. „Winobranie" — aud. słowno-muzyczna. 19,30 Monachjum—Norymberga. „Śpiewacy norymberscy" — opera R. Wagnera. Dyr. Furtwaengler. 19,45 Ryga. Włoskie melodje operowe. 20,20 Bratisława. „Peer Gynt" — dramat Ibsena z muz. Griega. 20,30 Budapeszt. Koncert europejski posw. utworom Fr. Liszta. Dyr. Dohnanyi. Sol. Bela Bartók (fort.) i A. Bethy (śpiew). 20,30 Paris P. T. T. „Arlezjanka" — dramat Daudeta z muz. Bizeta. 20,45 Medjolan. „Les petits brebis" — operetka Warney'a. 21,30 Praga. Oktet. Zicha w wyk. kwartetu Ondriczki i in. 21,50 Bukareszt. Muzyka lekka. 22,50 Radio Paris. Muzyka taneczna. 22,55 Budapeszt. Muzyka jazzowa. 23,15 Anglja (Nat. Progr.). Muzyka taneczna. 0,30 Frankfurt. Koncert nocny.

ALICE DE PAYER

Przekład Karola Forda.

Król Stanisław Leszczyński

80) **Powieść historyczna**

W kilka dni później król Stanisław i jego wierni poddani rozgościli się w Gdańsku, nie tracąc jeszcze nadziei. Doszły ich bowiem wieści, że kardynał de Fleury przyrzekł swoją pomoc. Ale czyż ten wieczny pacyfista zechce dotrzymać słowa w tym wypadku?

Natomiast sir Reginald Thorncliff, wściekły z powodu ucieczki Heleny de Carbonnelles, o której myślał, że była szczera w czasie ostatniej rozmowy, i która — któż zrozumie sprzeczności, mogące się ukrywać w sercu kobiety? — była nią rzeczywiście, rzucił się teraz z całym impetem w wir wypadków, które nazywał „polską przygodą". Począł działać z zimną wściekłością, zdecydowany na zwyciężenie Stanisława, Heleny, nawet, jeśli zajdzie tego potrzeba — nawet Francji.

Musimy na chwilę opuścić tych bohaterów, aby odnaleźć markiza de Prémoré-Thianges, który wyruszył z Brestu, grając sumiennie rolę fałszywego Stanisława Leszczyńskiego i przybył do Kopenhagi, gdzie serdecznie zaprzyjaźnił się ze swym imiennikiem, hrabią Ludwikiem de Pléło.

Minister francuski w Danji i markiz Ludwik de Prémoré (który wreszcie odzyskał własną osobowość), przetrwali jesień i zimę w gorączce oczekiwania. Pomoc, przyrzeczona przez kardynała de Fleury, nie przybywała, a tymczasem z Gdańska nadchodziły alarmujące wieści.

Regularna armja, złożona z siedemdziesięciu tysięcy Rosjan, rozpoczęła oblężenie Wolnego Miasta. Był już najwyższy czas na interwencję kardynała, aczkolwiek hrabia de Pléło nie obiecywał sobie wiele po jego pomocy. Pamiętał doskonale jego miękkość i opieszałość w działaniu oraz brak zainteresowania sprawami dalekiej Polski, wywołany wieczną obawą narażenia się Anglji, z którą za wszelką cenę unikał porównania.

Co do Ludwika de Prémoré, to, jakkolwiek pełnił swoją misję bez zarzutu i nader sumiennie, serce jego pozostało w Wersalu. W wyobraźni wciąż widział Marysię, osamotnioną i może znów — kto wie — narażoną na umizgi króla.

Myśl ta nie dawała mu spokoju. Aby się pocieszyć niezliczoną ilość razy odczytywał drogi list, jaki w lutym przyniosła mu poczta dyplomatyczna:

„Mój drogi Ludwiku! Już cztery długie miesiące minęły od chwili, gdyś nas opuścił. W listach, jakie przynosi nam poczta, niema jeszcze niestety wiadomości o Twoim powrocie.

Życie stało się tutaj bardzo monotonne, a mnie Wersal wydaje się niezwykle ponury od czasu twego wyjazdu.

Służba u boku Jej Królewskiej Mości pochłania mnie bardziej od czasu wyjazdu Heleny i hrabiny Łazowskiej, która, jak Ci wiadomo, wstąpiła do klasztoru.

Bardzo często myślę o mojej drogiej siostrze (niedawno przecież bliżej ją poznałam, ale już ukochałam z całego serca), która znajduje się teraz w dalekiej Polsce i z pewnością jest narażona na wiele trudów i przykrości, bo z tej strony wieści ciągle jeszcze nie są pocieszające.

Co do mego drogiego narzeczonego, nie powiem, że myślę o Nim często, bo poprostu — zawsze. Wiesz dobrze, że piszę prawdę!

W każdym razie, drogi Ludwiku, wierzę w Opatrzność, która uchroni Cię od złego, oraz w Twoje uczucie dla mnie.

Zawsze Twoja
Marysia.

P. S. Przyjm serdeczne pozdrowienia od poczciwego Antoniego".

Czytając te proste słowa, płynące ze szczerego serca, niezepsutego, naiwnego niemal, Ludwik de Prémoré czuł się jakby odmłodzony...

Potem myśl jego skierowała się w stronę hrabiny Łazowskiej... Biedna Helena!... Warta była przecież innego losu, a nie tej pospolitej bądź co bądź przygody, której on był smętnym bohaterem! Helena uratowała mu przecież życie, to życie, które on poświęci innej. A z tej idylli nie pozostało nic, prócz bladego czoła za murami klasztoru...

A cóż się dzieje z Heleną de Carbonnelles? Co się stanie w Gdańsku z królem Stanisławem Leszczyńskim?

Wszystkie te pytania były jednakowo niepokojące.

Nagle nadeszła radosna wieść, że kardynał de Fleury wreszcie się zdecydował. Pan de la Motte, który został zamianowany generalnym brygadjerem, miał przybyć do Kopenhagi, a potem ruszyć do Gdańska na czele dwóch tysięcy żołnierzy. Dwa takie same oddziały miały nadejść wkrótce po nim. De Fleury popełnił w ten sposób błąd nie do wybaczenia, gdyż należało wysłać wszystkie razem, ale pierwszy ministeskąpo udzielał pomocy, prawdopodobnie pragnąc ciągle podobać się Anglji.

(Ciąg dalszy nastąpi).

PRZETARG PUBLICZNY.

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Toruniu zwraca uwagę na ogłoszony w Monitorze Polskim w numerze 204 z dnia 6 września br. przetarg publiczny na wykonanie budynku modelarni w Głównych Warsztatach w Bydgoszczy oraz 4-ch budynków nastawni na stacjach Pierlawki i Borki (szlak Brodnica—Działdowo). Termin wnoszenia ofert upływa dnia 16 września rb. o godz. 12-tej.

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Toruniu.

Zl. 443-9. 8040

TORUN

Pani
doświadczona, kulturalna poszukiwana do samodzielnego prowadzenia gospodarstwa domowego we dworze majątku ziemskiego u samotnego właściciela. Oferty uprasza się kierować do „Dnia Pom." Toruń. 7969

Sprzedam
wagę holenderską, magnes do Deeringa. Toruń, ul. Grudziądzka nr. 40, m. 9. 8059

Mieszkanie
5 pokoi, łazienka, słoneczne. G. Heyer, Toruń, Szeroka 6. 8046

Sprzedam
tanio, dryling 20 x 20 x 77. Turuń, ul. Grudziądzka nr. 40, m. 9. 8058

Samochód „Cadillac"
8-io cyl., 6-io osobowy, otwarty, zostanie sprzedany w drodze licytacji w dniu 25 września 35 r. o godz. 10,00 w Detaszowanym Plutonie Samochodów Toruń, ul. Wały Nr. 21. 8042

ZARZĄD MIEJSKI W BYDGOSZCZY.
Wydział V. Oddział Szpitalnictwa
ogłasza niniejszem

PRZETARG

publiczny pisemny na „Warunkach obowiązujących przy ubieganiu się o roboty i dostawy miejskie" **na** dostawę: **a) chleba i pieczywa, b) mięsa i wyrobów mięsnych, c) towarów kolonjalnych, d) mleka** dla zakładów i szpitali miejskich.

Ceny ad. a), b) i c) należy podać netto, ad. d) cena dzienna i rabat.

Warunki przetargu i ślepe cenniki nabyć można w godzinach urzędowych za opłatą 1,— zł w Oddziale Szpitalnictwa przy ulicy Grodzkiej nr. 25, pokój 9, gdzie udzielać się będzie również bliższych informacji.

Oferty z napisem „Oferta na dostawę chleba, pieczywa itd." należy składać do dnia 17 września 1935 r. godz. 13-tej.

Do każdej poszczególnej oferty należy dołączyć kwit na złożone w Głównej Kasie Miejskiej wadjum w wysokości określonej w warunkach dostawy.

Zarząd Miejski w Bydgoszczy zastrzega sobie dowolny wybór oferenta, względnie nieprzyjęcia żadnej oferty.

Bydgoszcz, dnia 7 września 1935 r.

Za Prezydenta Miasta:
Naczelnik Wydziału
lekarz miejski (—) **Dr. Nowakowski.**

8050

W tutejszym Rejestrze Spółdzielni pod numerem R. Sp. 139 przy firmie Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza w Toruniu z odpowiedzialnością udziałami w dniu 6 września 1935 wpisano: W miejsce kpt. Jarzyńskiego wybrano członkiem Zarządu Wojciecha Torbińskiego.

Toruń, Sąd Okręgowy Rejestrowy.

Zl. 448-9. 8039

Numer akt: Km. 544/34. 8049

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI RUCHOMOŚCI.

Komornik Sądu Grodzkiego w Bydgoszczy rewiru VII Stefan Kapuściński, mający kancelarję w Bydgoszczy, ul. Śniadeckich nr. 21 na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 10 września 1935 r. o godz. 11 w Bydgoszczy ul. Sobieskiego nr. 2 m. 6 odbędzie się licytacja ruchomości, składających się z narzędzi i maszyn rolniczych oszacowanych na łączną sumę zł. 3.170,— Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Bydgoszcz, dnia 6 września 1935 r.

(—) Kapuściński,
Komornik Sądu Grodzkiego rew. VII. w Bydgoszczy.
Zl. 227-8-K.

GDYNIA

Przybłąkał
się pies wilk. Za zwrotem kosztów do odebrania. Drogerja „SYRENA" Karol Fischer. Gdynia, ul. Świętojańska. W przeciwnym razie uważam go za swoją własność. 8055

Patefon
nadający się na wykłady, żyrandol sprzedam. Gdynia. Starowiejska 52, V. Wachs, 8056

Lekcyj
angielskiego, niemieckiego udzielam. Gdynia, Starowiejska 52, V. ptr. Wachs. 8057

Sprzedam
kolczyki brylantowe. Zgł. „Gazeta Morska" Gdynia pod nr. 4098. 8054

Poszukuje się
rutynowanego akwizytora do sprzedaży aparatów elektrycznych. Wynagrodzenie prowizyjne. Podania ze szczegółowym życiorysem i odpisami świadectw oraz fotografją składać należy do „Gazety Morskiej", Gdynia, pod hasłem „Elektryczność". 7919

GRUDZIĄDZ

Udzielam
lekcyj stenografji. — Grudziądz, Rynek 13. 7998

Młoda
niemiecka nauczycielka, udziela lekcji języka niemieckiego prywatnie dla dorosłych i dzieci. Grudziądz, Młyńska 18, m. 6. 7940

BYDGOSZCZ

Na sprzedaż
domy, majątki i młyny. Jednocześnie poszukuję różne objekty domów i majątków do sprzedaży. Małek, Bydgoszcz, ul. Gdańska nr. 46. 8015

Kobiet kilkadziesiąt
z kwalifikacją do prac ręcznych i obsługi maszyn
oraz
10 uczni tkackich
powyżej lat 18 poszukuje
„PASAMON"
Fabryka Pasmanterji
Bydgoszcz, ul. Promenada nr. 69. 8052

TCZEW

Posiadam
8.000 zł. gotówki, oczekuję uczciwych propozycyj. Zgłoszenia Tczew, skrzynka pocztowa 9. 8012

Pokój
umeblowany do wynajęcia od zaraz. Tczew, Hallera 16, II. 8053

GDAŃSK

Samochód
towarowy Forda o nośn. 20.000 ton z podw. kołami, który przeszedł tylko 20.000 km. po cenie przystępnej do sprzedania. Karl Dilengowski. Gdańsk, Mattenbuden „Kahn". 7701

RÓŻNE

Decydująca chwila
Teraz muszę się zdecydować, co lepsze: być terreadorem czy skoczkiem.

OGŁOSZENIA:
wiersz milimetrowy na stronie 7-łamowej . . . . 0.20 zł
w tekście na pierwszej stronie . . . . 1.00 zł
w tekście na drugiej i trzeciej stronie . . . . 0.80 zł
w tekście na dalszych stronach . . . . 0.50 zł
Drobne za słowo 15 gr. Pierwsze słowo i wyrazy tłustym drukiem liczymy podwójnie.
Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym składzie 25% drożej.
Dla poszukujących pracy i nekrologi 25% zniżki.
Komunikaty 50 gr za wiersz.
Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeż. miejsca 20% nadwyżki.
W W.M. Gdańsku cennik ogłoszeniowy jest identyczny z cennikiem dla Polski, z tem jednak, że rachunki mogą być regulowane w guldenach gdańskich na podstawie notowań Giełdy Gdańskiej z dnia poprzedzającego dzień wpłaty.

ABONAMENT MIESIĘCZNY WYNOSI:
W ekspedycji miejscowych agencyj . . . . 2.50 zł
Z odnoszeniem do domu . . . . 2.80 zł
Przez pocztę z odnoszeniem do domu . . . . 2.89 zł
Pod opaską . . . . 4.50 zł
W Gdańsku przez pocztę . . 2.32 gd; przez gońca . . 2.00 gd
„ „ z odbieraniem w administracji wprost . . . 1.75 gd
Zagranicą . . . . 4.00 gd
W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą (np. przeszkody w zakładzie, strajki) Administracja nie odpowiada za niedostarczenie pisma.

Redaktor odpowiedzialny:
Witold Męźnicki, Toruń, ul. Mickiewicza 34.

UWAGI:
Ogłoszenia drobne przyjmujemy wyłącznie za gotówkę. Najmniejsze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Ogłoszenia drobne przyjmujemy jedynie do 50 słów, powyżej — liczymy według rozmiaru. Zastrzeżeń miejsca dla ogłoszeń drobnych nie przyjmujemy, dla innych tylko wówczas, gdy za takie zastrzeżenie zostanie zapłacona przewidziana w cenniku 20% nadwyżka. Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie upoważniają do żądania zwrotu gotówki, ani też nie zobowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia. Uzasadnione reklamacje będą uwzględniane o ile zostaną wniesione do dni 8-miu od daty ukazania się ogłoszenia, lub od daty otrzymania rachunku. Przy sądowem ściąganiu należności rabat upada. Za terminowy druk i przepisane miejsce ogłoszenia Administracja nie odpowiada.

Redaktor odpowiedzialny za sprawy W. M. Gdańska: Wilhelm Grimsmann, Gdańsk, Kassubischer Markt 21, I. p. — Redaktor odpowiedzialny na Bydgoszcz: Wacław Górnicki, Bydgoszcz, ul. Marsz. Focha 12. — Redaktor odpowiedzialny na Gdynię: Józef Dobrostański, Gdynia, ul. Kujawska. — Redaktor odpow. na Grudziądz: Wacław Gańcza, Grudziądz, ul. Sienkiewicza 90. — Redaktor odpowiedzialny na Tczew: Wit Włosek, Tczew, ul. Kościuszki 1.

Wydawca: Pomorska Spółdzielnia Wydawnicza w Toruniu. Za ogłoszenia odpowiada Administracja. Czcionkami Pomorskiej Drukarni Rolniczej S. A. w Toruniu.